

Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra

Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras 2021. gada publiskais pārskats

**Rīga
2022**

Saturs

Pārskatā lietotie saīsinājumi	3
1. Pamatinformācija	4
1.1. LIAA juridiskais statuss, funkcijas un struktūra	4
1.2. Darbības virzieni un mērķi	7
1.3. Veiktās strukturālās reformas un reorganizācijas	7
2. Finanšu resursi un 2021. gada darbības rezultāti	7
2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums	7
2.2. Darbības virzienu (budžeta programmu un apakšprogrammu) rezultatīvo rādītāju izpildes analīze	9
2.2.1. Investīciju piesaiste.....	9
2.2.2. Inovācijas veicināšana.....	11
Inovāciju motivācijas programma	12
Tehnoloģiju pārneses programmas aktivitātes 2021. gadā	13
Inovācijas vaučeri pētniecībai un attīstībai	14
Jaunuzņēmumu darbības atbalsts	14
Atbalsts pētniecības rezultātu komercializācijai	15
Biznesa inkubatori	16
Darbs diasporas jomā	18
Norvēģijas finanšu instrumenta programmas ieviešana	19
Tehnoloģiju biznesa centrs Norvēģijas finanšu instrumenta ietvaros	20
ES fondu un Norvēģijas finanšu instrumenta programmu pēcuzaudzība	20
2.2.3. Eksporta veicināšana.....	21
Informācijas un konsultāciju sniegšana eksporta jautājumos.....	26
2.2.4. Tūrisma veicināšana	27
2.3. Covid-19 krīzes pārvarēšanas aktivitātes.....	30
2.4. Veiktie pētījumi	31
2.5. LIAA pakalpojumi	32
3. Pārskats par LIAA vadības un darbības uzlabošanas sistēmām.....	33
Klientu attiecību pārvaldības sistēma – MS Dynamics 365 Sales.....	33
4. LIAA personāls.....	34
5. Komunikācija ar sabiedrību	35
5.1. Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumi.....	35
Informācijas pieejamība un publicitāte	36
Timekļa vietnes.....	36
5.2. Pasākumi sabiedrības viedokļa izzināšanai par apmierinātību ar LIAA darba kvalitāti un to rezultāti.....	38
5.3. Sadarbība ar nevalstisko sektoru.....	38
6. Plānotie pasākumi 2022. gadā	39
6.1. Galvenie uzdevumi	39
6.2. Plānotie sadarbības projekti un pētījumi	39

Pārskatā lietotie saīsinājumi

AAE – Apvienotie Arābu Emirāti
ASV – Amerikas Savienotās Valstis
ĀIPL – Ārvalstu investoru padome Latvijā
ĀM – Ārlietu ministrija
ĀTVD – Ārējās tirdzniecības veicināšanas departaments
CFLA – Centrālā finanšu un līgumu aģentūra
EEN – Eiropas Biznesa atbalsta tīkls (Enterprise Europe Network)
EEZ – Eiropas Ekonomikas zona
EK – Eiropas Kopiena
EM – Ekonomikas ministrija
ES – Eiropas Savienība
ESF - Eiropas Sociālais fonds
ERAF – Eiropas Reģionālās attīstības fonds
IKT – informācijas un komunikāciju tehnoloģijas
IT – informācijas tehnoloģijas
KF – Kohēzijas fonds
LIAA – Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra
LDDK – Latvijas Darba devēju konfederācija
LTRK – Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera
LU – Latvijas Universitāte
MVU – mazie un vidējie uzņēmumi
MK – Ministru kabinets
RIS3 – Viedās specializācijas stratēģija
RTU – Rīgas Tehniskā universitāte
RSU – Rīgas Stradiņa universitāte
VAS – Valsts administrācijas skola
VK – Valsts kanceleja
VTPC – Vienotais tehnoloģiju pārneses centrs

1. Pamatinformācija

1.1. LIAA juridiskais statuss, funkcijas un struktūra

Saskaņā ar Latvijas Republikas MK rīkojumu Nr. 814 2003. gada 24. decembrī (prot. Nr. 65,29.§) tika reorganizēta bezpeļņas organizācija valsts akciju sabiedrība „Latvijas Attīstības aģentūra” un izveidota valsts aģentūra „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra”, kas darbu sāka 2004. gada 1. februārī.

Kopš 2013. gada 1. janvāra LIAA juridisko statusu, funkcijas, uzdevumus, struktūru un pārvaldi, finansēšanas avotus, tiesības, tiesiskuma nodrošināšanas un pārskatu sniegšanas kārtību nosaka Valsts pārvaldes iekārtas likums un MK 2012. gada 11. decembra noteikumi Nr.857 „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras nolikums”.

Ekonomikas ministrs iestādes pakļautību īsteno ar EM starpniecību.

Saskaņā ar nolikumu LIAA ir šādas funkcijas:

- 1) īstenot pasākumus Latvijas uzņēmumu eksportspējas paaugstināšanai un ārējās tirdzniecības veicināšanai;
- 2) iesaistīt Latvijas ekonomikā ārvalstu investīcijas;
- 3) veicināt uzņēmējdarbības uzsākšanu un attīstību;
- 4) veicināt uzņēmumos inovatīvās aktivitātes, inovāciju ieviešanu un attīstību valsts un starptautiskā mērogā, sadarbību starp pētniecības un uzņēmējdarbības sektoriem, kā arī tehnoloģiju pārneses un tehnoloģiju tiesību komercializācijas procesus;
- 5) īstenot pasākumus saskaņā ar valsts atbalsta programmām;
- 6) nodrošināt ES fondu un citu ārvalstu finanšu instrumentu līdzfinansēto aktivitāšu administrēšanu;
- 7) īstenot Tūrisma likumā noteiktās funkcijas,
- 8) piedalīties Latvijas tēla politikas veidošanā un koordinēt tās īstenošanu;
- 9) radīt valsts pārvaldes, pašvaldību, privāto struktūru un privātpersonu (ekspertu), kā arī nevalstisko organizāciju partnerības kontakttīklu Latvijas pozitīvas starptautiskas atpazīstamības veicināšanai;
- 10) nodrošināt Latvijas vienotā produktu kontaktpunkta un vienotā pakalpojumu kontaktpunkta klientu atbalsta funkciju īstenošanu.

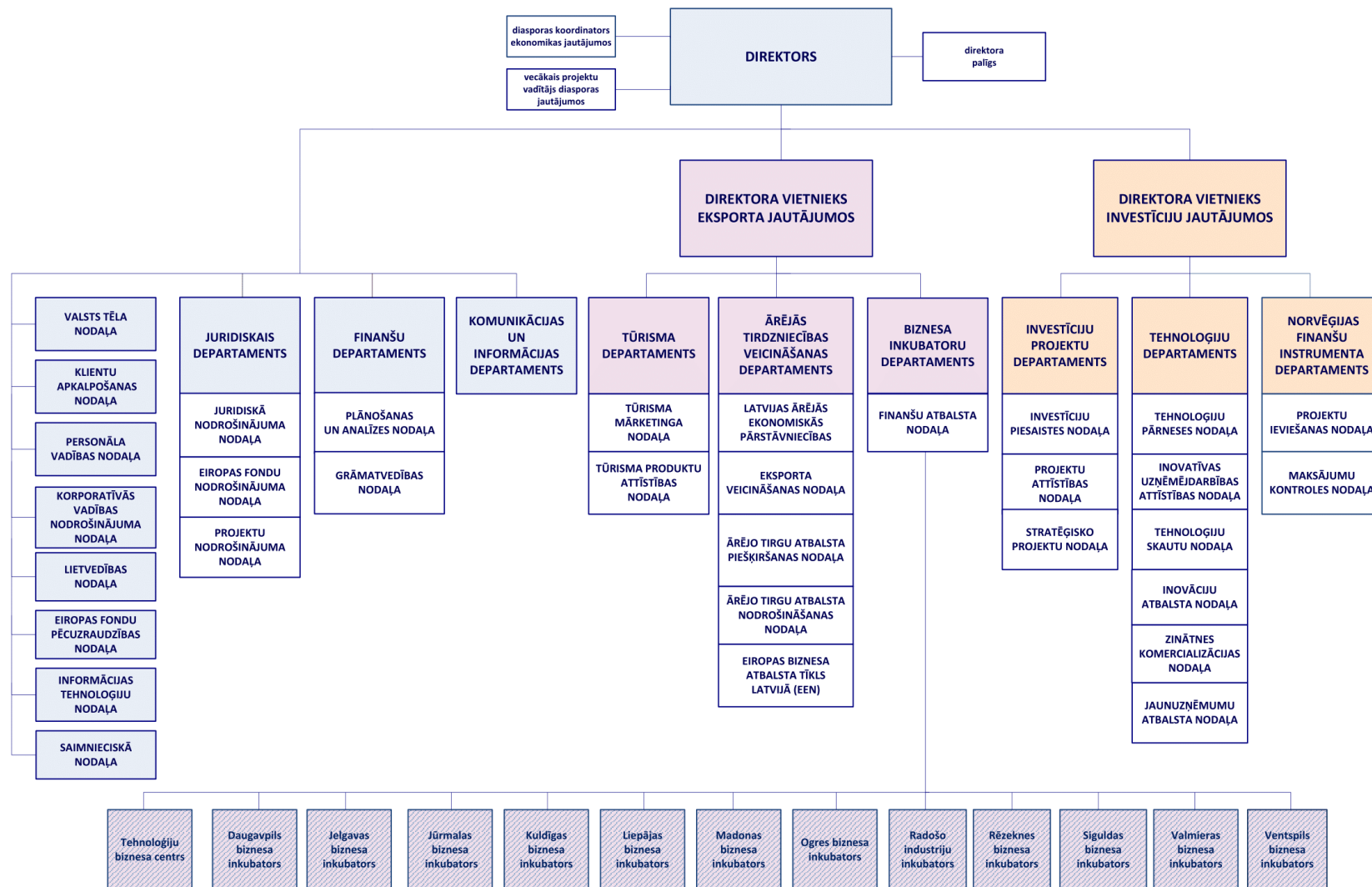
Lai izpildītu nolikumā noteiktās funkcijas, LIAA veic šādus uzdevumus:

1. veicina uzņēmumu investīciju projektu izstrādi un atbalsta konkurētspējīgus projektus;
2. izstrādā priekšlikumus valsts atbalsta programmām;
3. izveido, ievieš un administrē valsts atbalsta un ārvalstu finanšu instrumentu līdzekļu vadības, uzraudzības un kontroles sistēmu;
4. sniedz priekšlikumus uzņēmējdarbības vides, tai skaitā jaunuzņēmumu ekosistēmas, uzlabošanai;
5. organizē uzņēmumu inovāciju motivācijas, sadarbības ar pētniecības sektoru, tehnoloģiju pārneses, investīciju piesaistes un ārējās tirdzniecības veicināšanas pasākumus un nodrošina komunikāciju ar iesaistītajām pusēm;
- 5.1. organizē zināšanu ietilpīgu preču un pakalpojumu attīstības un eksporta veicināšanas pasākumus, īpaši Viedās specializācijas stratēģijas jomās;
- 5.2. veido un attīsta Latvijas Viedās specializācijas stratēģijas vērtību ķēžu ekosistēmas, kā arī organizē to atpazīstamības veicināšanas pasākumus Latvijā un ārvalstīs;
6. nodrošina iestādes pārstāvniecību darbību ārvalstīs;
7. atbilstoši kompetencei sniedz valsts pārvaldes pakalpojumus;
- 7.1. vietējā un starptautiskajā tūrisma tirgū popularizē tūrisma iespējas Latvijā;
- 7.2. organizē Latvijas tūrisma pakalpojumu sniedzēju – komersantu (komercsabiedrību) un organizāciju – piedalīšanos starptautiskajos tūrisma gadatirgos;
- 7.3. sadarbībā ar tūrisma pakalpojumu sniedzējiem – komersantiem (komercsabiedrībām) un organizācijām – īsteno tūrisma attīstības veicināšanas pasākumus;

- 7.4. izstrādā tūrisma attīstības projektus, atbalsta to īstenošanu un piedalās tajos;
- 7.5. organizē pasākumus un nodrošina vidi jaunu uzņēmumu veidošanai un attīstībai;
- 7.6. īsteno pasākumus vienotā valsts tēla ieviešanai Latvijā un ārvalstīs;
- 7.7. sagatavo un izplata informāciju par Latviju kopumā, kā arī par atsevišķām ar Latvijas valsti, zemi un tautu saistītām jomām, tai skaitā:
 - 7.7.1 sagatavo un izplata informatīvos materiālus par Latviju;
 - 7.7.2 veido un uztur Latvijas oficiālo portālu ārvalstu auditorijām;
- 7.8. veic citus normatīvajos aktos noteiktos uzdevumus.

LIAA struktūra izveidota atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma prasībām. Darba organizāciju nosaka LIAA un struktūrvienību reglamenti.

LATVIJAS INVESTĪCIJU UN ATTĪSTĪBAS AGENTŪRAS STRUKTŪRSHĒMA
/spēkā no 01.09.2021./

1.2. Darbības virzieni un mērķi

LIAA misija (darbības virsmērķis) – sekmēt Latvijas uzņēmumu konkurētspēju un eksportspēju starptautiskajos tirgos, veicināt ārvalstu investīciju apjoma pieaugumu, kā arī īstenot tūrisma attīstības valsts politiku un valsts politiku inovāciju jomā, nodrošinot kvalitatīvus un klientu vēlmēm, normatīvajiem aktiem un labas pārvaldības principiem atbilstošus pakalpojumus.

LIAA darbības stratēģijā 2020. – 2022. gadam ir noteiktas šādas darbības jomas un virzieni:

Investīcijas

1. Investīciju piesaiste
2. Inovācijas veicināšana

Eksports

3. Eksporta veicināšana
4. Tūrisma veicināšana

LIAA prioritātes:

- nodrošināt Latvijas uzņēmumu eksporta pieaugumu, balstot to konkurētspējas priekšrocības uz tehnoloģiskiem faktoriem, inovatīviem uzlabojumiem, digitalizāciju un individuālu apkalpošanas pieeju;
- piesaistīt augstas pievienotās vērtības investīcijas, tai skaitā, veicinot inovāciju un uzlabojot uzņēmējdarbības vides monitoringu;
- nodrošināt vienota valsts tēla koordinēšanu.

1.3. Veiktās strukturālās reformas un reorganizācijas

Lai nodrošinātu savlaicīgu, kvalitatīvu un nepārtrauktu LIAA noteikto funkciju un uzdevumu izpildi, 2021. gadā veiktas vairākas būtiskas izmaiņas LIAA struktūrā:

- 2021. gada 1. martā izveidots Biznesa inkubatoru departamenta Tehnoloģiju biznesa centrs,
- 2021. gada 1. jūnijā, tiekot likvidētam Latvijas institūtam, ar mērķi stiprināt Latvijas ārējo tēlu LIAA pārņēmusi Latvijas institūta tiesības, saistības, finanšu līdzekļus, mantu un lietvedību,
- 2021. gada 2. augustā izveidota Investīciju projektu departamenta Stratēģisko projektu nodaļa,
- 2021. gada 1. septembrī darbu uzsākusi Valsts tēla nodaļa,
- 2021. gada 31. decembrī likvidēta Eiropas fondu pēcuzraudzības nodaļa,
- reaģējot uz pieprasījumu, pārskatīts un reorganizēts LIAA biznesa inkubatoru tīkls.

2. Finanšu resursi un 2021. gada darbības rezultāti

2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

LIAA valsts pamatbudžeta izdevumi 2021. gadā bija 45,8 milj. *euro*, no kuriem 8,3 milj. *euro* jeb 18,1% LIAA izlietoja pamatfunkciju īstenošanai, 21,2 milj. *euro* jeb 46,3% izlietoti ES politiku instrumentu un pārējo ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai, un 16,3 milj. *euro* jeb 35,6% tika izlietoti atbalsta sniegšanai tūrisma nozares saimnieciskās darbības veicējiem, personu izmitināšanai tūristu mītnēs, sporta un tirdzniecības centriem, kuru darbību ietekmējusi Covid-19 izplatība. Budžeta apguve 2021.

gadā pamatfunkciju programmās bija 87,2% no plānotajiem izdevumiem. Apguvi ietekmēja Covid-19 ierobežojošo pasākumu ieviešana Latvijā un ārvalstīs. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, faktiskie izdevumi samazinājušies par 21,2 milj. *euro* jeb 31,6%. Galvenais samazinājuma iemesls - 2021. gadā Covid-19 krīzes skartajiem uzņēmumiem tika izmaksāts atbalsts mazākā apjomā nekā 2020. gadā.

Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras valsts budžeta finansējums
un tā izlietojums 2020. un 2021. gadā

1.tabula (*euro*)

Nr. p.k.	Finanšu līdzekļi	2020. gadā faktiskā izpilde	2021. gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	82 542 312	50 591 723	50 224 782
1.1.	dotācijas	81 372 735	49 382 541	49 382 541
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	779 037	931 219	650 303
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	390 540	259 963	191 939
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi	-	-	-
1.5.	transferti	-	18 000	0
2.	Izdevumi	66 974 626	50 591 723	45 820 250
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	66 723 824	49 829 812	45 140 216
2.1.1.	kārtējie izdevumi	12 933 718	20 287 047	17 329 221
2.1.2.	procentu izdevumi	-	-	-
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	51 196 320	23 681 917	22 432 009
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starpautiskā sadarbība	-	-	-
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	2 593 786	5 860 848	5 378 986
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	250 802	761 911	680 034

Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras valsts budžeta izdevumi 2020. un 2021. gadā
sadalījumā pa programmām un apakšprogrammām

2.tabula (*euro*)

Programmas/ apakšprogrammas kods	Programmas/apakšprogrammas nosaukums	2020. gada faktiskā izpilde	2021. gada faktiskā izpilde
	Kopā	66 974 626	45 820 250
27.12.00	LIAA darbības nodrošināšana	1 076 424	1 081 766
28.00.00	Ārējās ekonomiskās politikas ieviešana	3 717 641	6 582 116
30.00.00	Tūrisma politikas ieviešana	667 685	629 283
33.00.00	Ekonomikas attīstības programma	56 617	0
99.00.00	Līdzekļu neparedzētiem gadījumiem izlietojums	46 667 274	16 339 420
62.07.00	Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2014-2020)	13 856 960	20 397 147

62.20.00	Tehniskā palīdzība Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) apgūšanai (2014-2020)	201 208	195 383
67.02.00	Atmaksas valsts pamatbudžetā par Eiropas Kopienas iniciatīvu finansējumu	52 017	0
67.06.00	Eiropas Kopienas iniciatīvas projekti	484 013	256 410
69.02.00	Atmaksas valsts pamatbudžetā par mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" pārrobežu sadarbības programmu, projektu un pasākumu īstenošanu	35 627	8 436
69.06.00	Mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" pārrobežu sadarbības projekti	18 855	0
71.06.00	Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumentu finansētie projekti	140 305	330 289

Ziedojumus 2021. gadā LIAA nav saņēmusi.

LIAA organizēja dalību starptautiskajā izstādē "Expo 2020 Dubai", un nodrošināja ar to saistīto pasākumu īstenošanu 1 928 651 *euro* apmērā.

Izdevumi Latvijas uzņēmēju eksportspēju stiprināšanai, ieviešot valsts ekonomisko tēlu, 2021. gadā bija 532 295 *euro*. Iepirkumi valsts ekonomiskā tēla ieviešanas stratēģijas izstrādei un ar to saistītajiem pakalpojumiem pārcelti uz 2022. gadu.

Likumā "Par valsts budžetu 2021. gadam" piešķirtais finansējums starpnozaru prioritārā pasākuma "Diasporas uzņēmēju un nozaru profesionāļu iesaiste Latvijas tautsaimniecības izaugsmē" īstenošanai apgūts 154 933 *euro* apmērā.

2.2. Darbības virzienu (budžeta programmu un apakšprogrammu) rezultatīvo rādītāju izpildes analīze

2.2.1. Investīciju piesaiste

Darbības virziena mērķis ir veicināt investīciju piesaisti Latvijas tautsaimniecībai, ievērojami paaugstinot Latvijas ekonomikas pievienoto vērtību un saskaņā ar LIAA darbības jomām veicinot eksportu, tai skaitā viedās specializācijas vērtību ķēdēs.

Kopējais investīciju apjoms pārskata periodā RIS3 prioritārajos sektoros - 188 milj. *euro*, un radītas vismaz 400 jaunas darba vietas ar minimālo skaitu 80 katrā RIS3 sektorā.

Finansējumu darbības virziena īstenošanai nodrošināja budžeta programmas/apakšprogrammas:

- 28.00.00 „Ārējās ekonomiskās politikas ieviešana” ;
- 62.07.00 “Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2014-2020)” .

Investīciju piesaistes aktīvākai, plānveidīgai un efektīvākai pieejamo finanšu līdzekļu izmantošanai LIAA pārskata periodā turpināja 2010. gadā uzsāktās investīciju piesaistes stratēģijas “POLARIS process” īstenošanu, kas paredz vienotu un saskaņotu ministriju, pašvaldību, infrastruktūras uzņēmumu un valsts iestāžu rīcību stratēģiski nozīmīgu vietējo un ārvalstu investīciju projektu īstenošanā, kā arī paredz procesā cieši sadarboties ar privāto sektoru, universitātēm un zinātniskajām institūcijām.

Strādājot ar valsts sektoru, lai nodrošinātu saskaņotu starpresoru sadarbību sekmīgai investīciju projektu īstenošanai, tika nodrošināta Lielo un stratēģiski nozīmīgo investīciju

projektu koordinācijas padomes (POLARIS padomes) darbība, organizējot tās norisi un veicot sekretariāta funkciju. Padomes sastāvā darbojas ekonomikas, satiksmes, finanšu, ārlietu, zemkopības, izglītības un zinātnes, vides, vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministri, kā arī pēc nepieciešamības tiek pieaicināti valsts un pašvaldību institūciju, infrastruktūras uzņēmumu, nevalstisko organizāciju pārstāvji un citi eksperti izskatāmo jautājumu kompetences ietvaros. Padomes mērķis ir nodrošināt saskaņotu starpresoru sadarbību sekmīgai investīciju projektu īstenošanai Latvijas valsts interesēs un īpaši pievērsties aktuāliem problēmjautājumiem investīciju piesaistes jomā.

16. un 17. septembrī norisinājās 25. Latvijas valdības un Ārvalstu investoru padomes Latvijā (FICIL) augsta līmeņa tikšanās. Norisinājās attālinātas diskusijas par tiesiskuma stiprināšanu, nodokļu politikas stabilitāti, veselības aprūpes sistēmas pilnveidošanu un plašāku digitālo risinājumu izmantošanu.

2021. gada laikā noorganizētas 5 apmācības plānošanas reģioniem un pašvaldībām par investīciju piesaistes nozīmi un praktiskiem ārvalstu tiešo investīciju piesaistes procesa jautājumiem, dizaina domāšanas metodēm Rīgas, Vidzemes un Zemgales plānošanas reģioniem un tajos esošajām pašvaldībām.

2021. gadā sagatavoti 45 pašvaldību un speciālo ekonomisko zonu piedāvājumi ārvalstu investoriem.

Gada laikā tika proaktīvi uzrunāti 162 potenciālie ārvalstu investori. Īstenotas 97 esošo klientu pēcpalpošanas aktivitātes. Apstrādāts 1041 ārvalstu investoru (gan pārstāvniecībās, gan LIAA), ārvalstu diplomātisko pārstāvniecību u.c. institūciju informācijas pieprasījums.

Mērķtiecīgs darbs ārvalstu investīciju piesaistei vainagojās gan ar jauniem investīciju projektiem, gan esošo investīciju turpmāku attīstību Latvijā.

Ar potenciālajiem investoriem noorganizētas 268 tikšanās un vizītes.

Minēto darbību rezultātā ar LIAA atbalstu 2021. gadā 32 uzņēmumi pieņēmuši pozitīvu lēmumu īstenot investīciju projektus Latvijā. Investīciju nodomiem pilnībā īstenojoties, sagaidāmas investīcijas 643 milj. *euro* apmērā, un tiktu radīts līdz 2650 jaunām darbavietām, kas kopumā ar citām veiktajām aktivitātēm nodrošina LIAA stratēģiskā mērķa sasniegšanu. Kā dažus no piemēriem var izcelt "Pulsar Optics" un "Magnusson Law" lēmumus uzsākt darbību Latvijā. Sava nozīme šo rezultātu sasniegšanā ir arī Baltkrievijas fotonikas kampaņai un "#movingbeyondbarriers" kampaņai pārstāvniecību valstīs.

3. tabula. Rezultatīvo rādītāju izpilde
Investīciju piesaistē

Sasniedzamais rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības	
		Plāns	Izpilde
1.LIAA pārstāvniecībās identificēti potenciālie investori, kuri izrādījuši pastiprinātu interesi par investīciju iespējām Latvijā un/vai pieteikuši vizīti Latvijā	1.1.Investīciju projektu skaits (vidējais investīciju projektu skaits no vienas pārstāvniecības)	40 (2)	88 (4,2)
2.Ārvalstu investīciju piesaiste Latvijas tautsaimniecības attīstībai (ĀTI tiek rēķinātas tikai uz eksportu orientētās)	2.1.Investoru prognozētais investīciju apjoms kopā (milj. <i>euro</i> /potenciālās darba vietas) (t.sk. 2.1.1.-2.1.4.p.)	800 (150)	2650 (1584)
	2.1.1.Investoru prognozētais investīciju apjoms RIS3	92 (60)	643 (494)

		prioritārajos sektoros (milj. <i>euro</i> /potenciālās darba vietas)		
		2.1.2. Prognozētais investīciju apjoms, īstenojot vienota Latvijas valsts tēla izstrādi un ar to saistītos pasākumus (milj. <i>euro</i>)	28	232
		2.1.3. Prognozētais investīciju apjoms RIS3 prioritārajos sektoros, īstenojot vienota Latvijas valsts tēla izstrādi un ar to saistītos pasākumus (milj. <i>euro</i>)	8	212
		2.1.4. Plānotās no jauna radītās darba vietas, īstenojot vienota Latvijas valsts tēla izstrādi un ar to saistītos pasākumus (skaits)	200	909
3. Sasniegta investīciju veiksmīgas proporcija	augsta projektu realizācijas	3.1. Veiksmīgi realizēti projekti no kopējā projektu skaita	17,5%	20% (32/162)
		3.2. Pēcapkalpošanas projekti no kopējā apkalpoto investīciju projektu skaita	75%	60% (97/162)
4. Veikti investīciju piesaistes pasākumi		4.1. Noorganizētas vizītes pie potenciālajiem investīciju projektiem (vizišu skaits)	170	180
		4.2. Noorganizētas potenciālo investoru vizītes (investoru vizišu skaits)	100	88
		4.3. Pēcapkalpošanas projekti (skaits)	120	97
		4.4. Proaktīvu piedāvājumu gatavošana potenciālajiem ārvalstu investoriem	50	73

2.2.2. Inovācijas veicināšana

Darbības virziena mērķis ir veicināt Latvijas uzņēmēju ieguldījumus inovācijās un tehnoloģiskos risinājumos, tai skaitā pētniecībā un attīstībā, ar mērķi ievērojami kāpināt ekonomikas produktu pievienoto vērtību, uzlabot resursu pārstrādes efektivitāti un ilgtspēju, veicināt Latvijas un starptautisko pētniecības organizāciju iesaisti ekonomikā.

LIAA klientiem, kas saņēmuši atbalstu, vidējais ieguldījumu pieaugums pētniecībā un attīstībā sasniedz 20% gadā. No LIAA klientiem 2022. gada noslēgumā vismaz 50% ir inovatīvi uzņēmumi.

Finansējumu darbības virziena īstenošanai nodrošināja budžeta programma/apakšprogramma:

- 62.07.00 “Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2014-2020)” .

Inovāciju motivācijas programma

LIAA un CFLA 2016. gada 14. novembrī parakstīja vienošanos Nr.1.2.2.2./16/I/001 par projekta "Inovāciju motivācijas programma" īstenošanu līdz 2023. gada 31. decembrim, plānojot projekta kopējos izdevumus 5 303 932 *euro* apmērā, ko veidoja ERAF finansējums 4 508 342 *euro* apmērā un valsts budžeta finansējums 795 590 *euro* apmērā. Savukārt 2020. gada 16. oktobrī stājās spēkā MK 2016. gada 10. maija noteikumu Nr. 287 "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 1.2.2. specifiskā atbalsta mērķa "Veicināt inovāciju ieviešanu komersantos" 1.2.2.2. pasākuma "Inovāciju motivācijas programma" īstenošanas noteikumi" grozījumi, un kopējais finansējums tika palielināts līdz maksimālajam apmēram - 5 648 461 *euro*, kas atspoguļojās arī LIAA iesniegtajos un CFLA 2021. gada 30. augustā apstiprinātajos vienošanās Nr.1.2.2.2./16/I/001 grozījumos, proti, projekta budžetā tika iekļauta finanšu rezerve 344 529 *euro* apmērā, līdz ar to - pagarināts vairāku aktivitāšu īstenošanas termiņš, palielināts to kopējais skaits un palielināts naudas balvu fonds.

Inovāciju motivācijas programmas mērķis ir iedrošināt sabiedrību uzsākt inovatīvu uzņēmējdarbību, kā veicināšanas mehānismu izmantojot arī godalgu piešķiršanu. Programma ir dažādu pasākumu kopums sabiedrības informēšanai un inovatīvas uzņēmējdarbības rosināšanai, īpaši Latvijas Viedās specializācijas stratēģijā jeb RIS3 noteiktajās specializācijas jomās.

Inovāciju motivācijas programmas mērķa grupa ir potenciālie komercdarbības uzsācēji, pašnodarbinātas personas, fiziskas personas (biznesa ideju autori), biedrības un nodibinājumi, izglītības iestāžu audzēkņi un studenti, komersanti, augstskolas, zinātniskās institūcijas, pašvaldības un pašvaldību iestādes, valsts institūcijas un sabiedrība kopumā.

Inovāciju motivācijas programma arī 2021. gadā daļēji aizritēja Covid-19 pandēmijas ierobežojumu zīmē, tomēr veiksmīgi noorganizēti 42 dažāda mēroga pasākumi, kopējais reģistrēto dalībnieku skaits - 10 507, tomēr faktiskā auditorija bijusi daudz plašāka, piemēram, Iedvesmas konferences skatītāju skaits tiešsaistē sasniedza vairāk nekā 130 000 lielu auditoriju.

Sekmīgi turpinājās arī inovāciju un tehnoloģiju portāla labsoflatvia.com darbība, kopējam skatījumu skaitam 2021. gadā pārsniedzot 530 000, kā arī būtiski pieauga portāla sociālo tīklu sekotāju skaits: Facebook - 26%, Twitter - 9%, Instagram - 28%, LinkedIn - 163% (salīdzinot ar 2020. gada rādītājiem).

Foto: LIAA. Konference "Deep Tech Atelier"

No 14. līdz 16. aprīlim tiešsaistē no "Hanzas perona" Rīgā notika Baltijā vērienīgākais zinātnietilpīgo tehnoloģiju nozares pasākums "Deep Tech Atelier", kas vienkopus pulcēja pētniecības organizācijas, industrijas ekspertus, zinātniskos jaunuzņēmumus, investorus, valsts pārvaldes pārstāvjus un citus interesentus. Pasākuma trīs skatuvēs uzstājās vairāk nekā 70 lektori, starptautiskajā jaunuzņēmumu konkursā piedalījās 20 finālisti no 7 valstīm, darbojās

30 virtuālie sadarbības partneru stendi, 13 zinātnieki prezentēja savas tehnoloģijas, meklējot partnerus un rezultātā izveidojot 11 jaunas biznesa komandas. Pasākumu vēroja vairāk nekā 1000 dalībnieku no 45 valstīm.

Kā ierasts, Inovāciju motivācijas programmas ietvaros sadarbībā ar "Junior Achievement Latvia" tika nodrošinātas astoņas apjomīgas uzņēmējdarbību veicinošas aktivitātes Latvijas skolēniem, studentiem un pedagogiem programmas "Skolēnu mācību uzņēmumi" ietvaros, piemēram:

- no 22. līdz 26. aprīlim un no 9. līdz 14. decembrim norisinājās tradicionālie skolēnu mācību uzņēmumu gadatirgi "CITS BAZĀRS", katrā no tiem pulcējot vismaz 270 skolēnu mācību uzņēmumus un vairāk nekā 900 dalībniekus;
- no 14. līdz 28. septembrim noritēja 7 reģionālie semināri par inovatīvas uzņēmējdarbības uzsākšanas iespējām, kuros kopumā iesaistījās 1693 jaunieši;
- lielākā Latvijas skolēnu, jauniešu un skolotāju uzņēmējdarbības konference "Uzdrikties uzvarēt" notika 29. oktobrī tiešsaistē no Ķīpsalas izstāžu halles, pulcējot rekordlielu apmeklētāju skaitu: portālā delfi.lv – vairāk nekā 120 000, diena.lv – 1 100, labsoflatvia.com – 400, "Junior Achievement Latvia" Facebook kontā – 4 800 skatītājus.

2021.gadā tika būtiski - līdz 40 000 *euro* palielināts kopējais ikgadējā Latvijas inovatīvo biznesa ideju konkursa "Ideju kauss" balvu fonds. Kopā tika iesniegts 171 idejas pieteikums. Otrajā kārtā iekļuvušo 117 biznesa ideju autoriem bija iespēja apgūt biznesa prasmes vairākās

meistarklasēs un izveidot biznesa prezentācijas. Kopā 89 idejas (no tām - 64 RIS3 jomās) 2.kārtas noslēgumā tika prezentētas vērtēšanas komisijai. Pirmo reizi konkursa finālistu skaits tika palielināts līdz 20, no kuriem 12 pārliecinošākajām un spēcīgākajām biznesa idejām piešķirtas naudas balvas: 1.vietu un 10 000 *euro* naudas balvu ieguva elektrizēta kalnu dēļa risinājums, 2.vietu un 7000 *euro* naudas balvu - komanda ar ideju par elektroauto uzlādes stacijām, kas integrējamas esošajā ielu apgaismojuma stabu infrastruktūrā, bet 3.vietu un 5000 *euro* naudas balvu

Foto: LIAA. Konkursa "Ideju kauss" atklāšanas pasākums

- biznesa ideja, kas paredz mikroaļģu audzēšanas iekārtu gaisa kvalitātes uzlabošanai. Tika piešķirtas arī vairākas naudas balvas 3000 un 1500 *euro* apmērā.

Tehnoloģiju pārneses programmas aktivitātes 2021. gadā

2021. gadā ERAF ietvaros īstenotas plašas aktivitātes, kas veicinājušas zināšanu un tehnoloģiju pārneses procesu attīstību, sekmējušu uzņēmumu un pētniecības sektora sadarbību, ražošanas procesu modernizāciju un efektivitāti, kā arī motivējušas sabiedrību iesaistīties uzņēmējdarbības un inovācijas aktivitātēs.

LIAA funkciju īstenošanā nozīmīga loma ir sabiedrības informēšanai, līdz ar to plašs un daudzveidīgs ir izglītojošo un komunikāciju veicinošo pasākumu klāsts. Atbildot uz klientus interesējošajiem jautājumiem par Tehnoloģiju pārneses programmas ietvaros pieejamo atbalstu, 2021. gadā sniegta informācija un vairāk nekā 3400 konsultācijas par Vienotā tehnoloģiju pārneses centra sniegtajiem pakalpojumiem un atbalsta programmām. Tehnoloģiju pārneses programmas ietvaros, veicinot informētību par tehnoloģiju pārneses jautājumiem un Inovāciju vaučeru programmas sniegtajām iespējām, 2021. gadā noorganizēti vairāk nekā 10 apmācību pasākumi, kuros piedalījās gan uzņēmēji, gan ideju autori, gan pētnieku komandas, kuras strādā pie jaunu produktu un tehnoloģiju attīstības.

Tehnoloģiju pārneses programmas ietvaros un saskaņā ar LIAA stratēģiju 2020. - 2022. gadam LIAA turpināja iesāktu proaktīvo darbu viedās specializācijas stratēģijas (RIS3) vērtību ķēžu ekosistēmu attīstībā. RIS3 uzdevums nosaka, ka nepieciešams stimulēt tehnoloģiju ietilpīgāku, augstākas pievienotās vērtības un eksporta potenciālu produktu un pakalpojumu

ražošanu un iekļaušanos augstākos globālo vērtību ķēžu līmeņos - līdz ar to nepieciešama stratēģiska vērtību ķēžu attīstības veicināšana nacionālā līmenī.

Šādas pieejas mērķis ir identificēt perspektīvas produktu grupas - vērtību ķēdes un visus tās dalībniekus un veicināt to savstarpējo sadarbību. Lai stiprinātu ekosistēmas dalībnieku – pētniecības organizāciju, uzņēmēju (tajā skaitā jaunuzņēmumu), akcelerācijas fondu, kā arī pašvaldību un valsts pārvaldes iestāžu savstarpējo sadarbību, LIAA koordinēja ilgtermiņa stratēģiju un darbības plāna izstrādi un ieviešanas procesu tādās RIS3 specializācijas jomās kā fotonika, viedie materiāli, tehnoloģijas un inženiersistēmas; biomedicīna, farmācija un medicīnas tehnoloģijas; viedā enerģētika un viedā mobilitāte. Paredzēts darbs arī pie pārējām RIS3 jomām nākotnes periodos. Tāpat tika veikti vairāki atbalsta pasākumi ekosistēmu jaunu sadarbību veicināšanai ārvalstu tirgos vai iekļaušanās veicināšanai kopīgos starpvalstu projektos un konsorcijs, kā, piemēram, konsultācijas par "Apvāršnis Eiropa" projektiem, bilaterālie tiklošanās pasākumi ar potenciālajiem stratēģiskiem partneriem u.c.

Izstrādāts tirgus pētījuma ietvars Latvijas inovāciju vides kartējumam un potenciālām jaunām vērtību ķēdēm ar fokusu uz tādām, kurām ir analītiski pierādāms augsts potenciāls veiksmīgi iekļauties starptautiskās vērtību ķēdēs.

Turpinās sadarbības projekts ar OECD par metodoloģijas izstrādi darbam ar inovāciju ekosistēmām – jaunu definēšana, darbs ar esošajām, LIAA lomas definēšana ekosistēmu attīstībā. Veiktas inovāciju ekosistēmu dalībnieku intervijas, to rezultātu analīze. Aizvadīti atbalsta pasākumi ekosistēmu kartēšanā, atlases kritēriju precizēšana jaunajām ekosistēmām, ekosistēmu funkciju/mērķu pārskatīšana, LIAA iekšējās kapacitātes stiprināšana, meistardarbnīcas ekosistēmu koordinēšanā un pārvaldībā.

Inovācijas vaučeri pētniecībai un attīstībai

2021. gadā tika saņemti 136 inovāciju vaučeru projekta pieteikumi pētniecībai, apstiprināti 116 - projekti. Inovācijas vaučeru programmā pārskata periodā noslēgti 116 jaunu produktu vai tehnoloģiju izstrādes līgumi (81 - klasisko vaučeru, 27 - iepazīšanās vaučeru, 5 - dizaina vaučeru ietvaros un 3 augsti kvalificētu darbinieku atbalstam) par kopējo atbalsta summu 1 781 254,80 *euro*, apmaksāti 100 maksājuma pieprasījumi par kopējo atbalsta summu 994274,24 *euro*.

Jaunuzņēmumu darbības atbalsts

2021. gadā Covid-19 izraisīto apstākļu dēļ netika veikts uzsaukums atbalstam jaunuzņēmumu dalībai izstādēs, konferencēs, tiešajās vizītēs pie potenciālajiem investoriem vai sadarbības partneriem ārvalstīs. Pārskata periodā tika apmaksāti iepriekšējā periodā iesniegtie 12 maksājuma pieprasījumi par kopējo summu 10 438,79 *euro*.

Jaunuzņēmumu darbības atbalsta likumā noteiktās atbalsta programmas augsti kvalificētu darbinieku piesaistei ietvaros kopā tika iesniegti 26 jauni pieteikumi, apstiprināti 16 jauni pieteikumi, apstiprināti 3 pieteikumi uz papildu atbalstu, noslēgti 16 atbalsta līgumi, apmaksāti 6 maksājuma pieprasījumi par kopējo atbalsta summu 222 792,26 *euro*.

Iesniegti 11 jauni riska kapitāla investoru pieteikumi, apstiprināti 6 pieteikumi, un tie iekļauti kvalificētu riska kapitāla investoru sarakstā.

Jaunuzņēmumu darbības atbalsta likumā noteiktās valsts atbalsta programmas ietvaros darba ņēmēju darba algu valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu fiksēto ikmēneša maksājumu un iedzīvotāju ienākuma nodokļu atlaidei kopā tika iesniegti 42 jauni pieteikumi, apstiprināts 31 jauns pieteikums, un apstiprināti 16 pieteikumi uz papildu atbalstu.

Visa gada garumā turpinājās darbs pie aktīvas jaunuzņēmumu un riska kapitāla piesaistes ar mērķi veicināt jaunu pieteikumu pieplūdumu Jaunuzņēmumu darbības atbalsta likumā ietvertajiem atbalsta veidiem. Tika veikts darbs ar ārzemju jaunuzņēmumu dibinātājiem, popularizējot termiņuzturēšanās atļauju jaunuzņēmumu jeb "startup vīzas"

(terminuzturēšanās atļauja inovatīva produkta attīstībai Latvijā) saņemšanas iespējas - 2021. gadā LIAA sniegusi Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldei 88 pozitīvus atzinumus inovatīvo ideju iesniedzējiem (177 personām), kas ir būtisks pieaugums, salīdzinot ar 2020. gadā sniegtajiem 53 pozitīvajiem inovatīvo ideju atzinumiem (100 personām).

Jaunuzņēmumu darbības atbalsta nodrošināšanai ar mērķi informēt par Latvijas jaunuzņēmumu ekosistēmu un iepazīstināt ar atbalsta iespējām rīkoti dažāda formāta pasākumi: LIAA pārstāvība starptautiskās konferencēs gan Latvijā, gan ārvalstīs, interesentu informēšana prezentācijās, semināros, vebināru veidā, kā arī piesaistot interesi ar citu neformālu pasākumu starpniecību, tādējādi sasniedzot ļoti plašu auditoriju. Kā spilgtus piemērus var minēt dalību "TechChill", "StartupBBQ", "Slush", "Deep Tech Atelier", kā arī noorganizētus vebinārus un B2B tiklošanās sesijas. Pasākumi noritējuši gan sadarbībā ar LIAA pārstāvniecībām, gan arī starptautiskām organizācijām – tostarp "GSC Fukuoka", "International Finance Corporation", "Gyeonggi" u.c. Tika izveidotas arī vairākas "StartupLatvia" publikācijas angļu valodā bloga un infografiku formātā, lai izceltu jaunuzņēmumu sasniegumus un ērtā formātā informētu par pieejamajām atbalsta programmām. Ar ikmēneša ziņotāja palīdzību veicināta jaunuzņēmumu ekosistēmas aktualitāšu popularizēšana, kas tiks turpināta 2022. gadā.

Atbalsts pētniecības rezultātu komercializācijai

LIAA kā Tehnoloģiju aģentūra jeb VTPC tehnoloģiju skautu sistēmas ietvaros turpināja apzināt publisko pētniecības organizāciju (turpmāk – PPO) uzkrātos pētījumu rezultātus un veikt starpnieka funkciju starp komercializējamo zinātni un uzņēmējdarbību, piedāvājot un sniedzot gan finansiālu, gan informatīvu atbalstu.

Pārskata gadā tika sniegts atbalsts 52 otrā posma īstenošanā esošiem komercializācijas projektiem. Veikti līgumu grozījumi ar publiskajām pētniecības organizācijām, tajos iekļaujot stingrākus finanšu disciplīnas nosacījumus un iespēju projektu noslēgumā sniegt atbalstu ar LIAA pārstāvniecību un diasporas kontaktu tīkla resursiem. Pabeigtas "Vadlīnijas (ieteikumi) tehnoloģiju tiesību komercializācijas darbību veikšanai" un sniegts skaidrojošs atbalsts projektu komandām. Covid-19 vīrusa ierobežojumu ietekmes dēļ vairāki projekti lūdza pagarinājumus, kā rezultātā tika pārskatīti termiņi un projektu naudas plūsmas. Notika aktīvs darbs pie progresa pārskatu, maksājumu pieprasījumu, avansa pieprasījumu, noslēguma pārskatu, iepirkumu plānu un līgumu grozījumu izskatīšanas, tiešsaistes un klātienes tikšanās ar projektu komandām par projektu ieviešanas aktuālajiem jautājumiem. 2021.gadā tika apstiprinātas projektu izmaksas ar kopējo atbalsta summu 5 155 073 *euro*. Organizēti divi tiešsaistes informatīvie semināri ar mērķi uzlabot komercializācijas procesu un veicināt efektīvāku LIAA un publisko pētniecības organizāciju sadarbību. Sniegtas 1550 konsultācijas pētniecības rezultātu komercializācijas komandu pārstāvjiem, tajā skaitā 1031 tehnoloģiju skautu konsultācija. Skauti piedalījās semināros, konferencēs un citos pasākumos ar mērķi veicināt pētnieku un uzņēmēju ciešāku sadarbību, kā arī identificēt Latvijas uzņēmumu inovāciju vajadzības.

4. tabula. Rezultatīvo rādītāju izpilde
Inovācijas veicināšanā

Sasniedzamais rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības	
		Plāns	Izpilde
1.Veicināta inovācija uzņēmumos. Jaunu uzņēmumu ar augstu izaugsmes potenciālu dibināšana	1.1.Ar LIAA organizēto pasākumu palīdzību nodibināto uzņēmumu ar augstu izaugsmes potenciālu skaits	25	52
	1.2.Ar dažādu atbalsta programmu palīdzību atbalstīto komersantu skaits, tai skaitā, lai nodrošinātu jaunu, inovatīvu produktu attīstību	90	76
2.Sekmēta pētniecības rezultātu komercializācija	2.1.Komercializācijas un patentēšanas fonda darbības nodrošināšana un atbalsta sniegšana PPO zinātnisko ideju komercializēšanā (PPO komandu skaits, kuriem tiek sniegts atbalsts pētījumu komercializēšanā)	52	52
	2.2.Iesniegti publisko pētniecības organizāciju un privātā sektora kopīgi projektu pieteikumi, noslēgti sadarbības līgumi	4	4
	2.3.Komercializēto projektu skaits	30	20
3.Nodrošināta stratēģisku inovācijas partnerību un vērtību ķēžu ekosistēmu īstenošana	3.1.Rīcības plānu izstrāde, validēšana, īstenošana vērtību ķēžu ekosistēmām RIS 3 jomās (rīcības plānu skaits vērtību ķēžu ekosistēmām)	3	3

Biznesa inkubatori

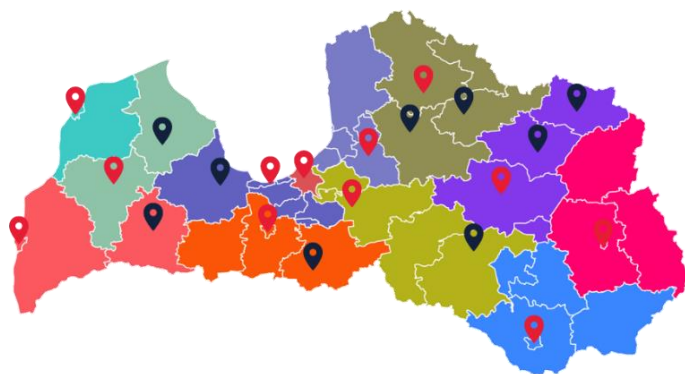
LIAA un CFLA 2016. gada 5. oktobrī ir noslēgusi vienošanos Nr. 3.1.1.6/16/I/001 par darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" pasākuma "Reģionālie biznesa inkubatori un radošo industriju inkubators" projekta (turpmāk sadaļā "Biznesa inkubatori" - Projekts) īstenošanu līdz 2023. gada 31. decembrim.

Projektā pieejamais finansējums ir 374 milj. *euro*, ko veido ERAF finansējums 31 764 738 *euro* apmērā un valsts budžeta finansējums 5 605 543 *euro* apmērā. 2020. gadā tika būtiski samazināts reģionālo biznesa inkubatoru finansējums, kas radīja risku reģionālo biznesa inkubatoru tīkla nodrošināšanai visā Latvijā, uz ko 2021. gadā LIAA vērsa EM uzmanību, un ar Latvijas pašvaldību atbalstu papildus tika piesaistīti 9,26 milj. *euro*.

Projekta mērķis ir atbalstīt jaunu dzīvotspējīgu un konkurētspējīgu komersantu izveidi un attīstību Latvijas reģionos, nodrošinot fiziskām personām (biznesa ideju autoriem), kuri

veic vai gatavojas veikt saimniecisko darbību, sīkiem (mikro), maziem un vidējiem komersantiem uzņēmējdarbībai nepieciešamās konsultācijas, apmācības un pasākumus par vispārīgiem uzņēmējdarbības jautājumiem, mentoru atbalstu, vidi (telpas) un grantu līdzfinansējumu komersantu darbības izmaksām.

2021. gadā biznesa inkubatoru dalībniekiem izvirzīto mērķu sasniegšanai un attīstībai tika sniegts pirmsinkubācijas un inkubācijas atbalsts 12 LIAA biznesa inkubatoros un 6 atbalsta vienībās, nodrošinot vienlīdz kvalitatīvu inkubācijas vidi visā Latvijā. Lai nodrošinātu pilnīgu reģionālo biznesa inkubatoru teritoriālo pārklājumu, pēc Latvijas Pašvaldību savienības lūguma

 Biznesa inkubatori Atbalsta vienība

LIAA biznesa inkubatoru tīkls

aktivitāte iesniegto pieteikumu skaita ziņā bijusi Radošo industriju, Jūrmalas, Jelgavas, Kuldīgas, Liepājas un Ogres biznesa inkubatoros. 2021. gadā konkurence uz 1 inkubācijas vietu vidēji bija 3,2 uzņēmumi. Izvērtējot iesniegtos pieteikumus, tika noslēgti 94 līgumi par inkubācijas atbalsta saņemšanu, 570 - par pirmsinkubācijas atbalsta saņemšanu. 2021. gada uzņemšanā pirmo reizi tika īpaši uzrunāti diasporas pārstāvji, no kuriem saņemti 73 pieteikumi pirmsinkubācijai un 8 pieteikumi inkubācijai, un radīti digitāli materiāli un pieeja, lai nodrošinātu tiešsaistes pirmsinkubācijas programmu diasporas pārstāvjiem no visas pasaules.

Ņemot vērā komersantu lielo interesi par LIAA biznesa inkubatoros sniegto atbalstu un atzinīgi novērtēto sniegto pakalpojumu kvalitāti, iepriekš noteiktie rezultatīvie rādītāji ir būtiski pārsniegti.

Inkubatoru klientiem ir pieejams finansiāls atbalsts līdzfinansētu pakalpojumu un grantu veidā. Klientiem ir iespēja saņemt finansiālu atbalstu to izaugsmes un attīstības veicināšanai - aprīkojuma (ražošanas iekārtu, materiālu un izejvielu) iegādes izmaksu segšanai, kā arī specifiskiem pakalpojumiem (ekspertu konsultācijām, prototipu izstrādei, produktu testēšanai un virzīšanai tirgū u.c.). 2021. gada laikā apstiprināti 2601 grantu pieteikumi un izmaksāti 1878 granti 1127 granti. Kopumā inkubācijas dalībnieki 2021. gadā saņēmuši finansiālu atbalstu 4,8 milj. euro apmērā.

Līdz 2021.gada beigām kopumā atbalstīts jau 561 komersants. 2021. gadā 4. ceturksnī ieviesta jauna finanšu atbalsta piešķiršanas sistēma, kas tiek īstenota līdztekus 2020. gadā izstrādātajai risku vadības sistēmai. Nepilnu 3 mēnešu laikā tā ļāvusi apstiprināt gandrīz tādu pašu apjomu līdzfinansējuma aktivitāšu kā 2021. gada pirmajos 9 mēnešos. Tādējādi ir efektīvizēts atbalsta izmaksas process, kura pieprasījums palielinājies 1,9 reizes, salīdzinot ar 2020. gadu.

Pārskata gada ietvaros LIAA biznesa inkubatoros esošie komersanti radījuši 628 jaunas darbavietas un piesaistījuši ārējo finansējumu 11,2 milj. euro apmērā. LIAA biznesa inkubatoros esošo komersantu kopējais apgrozījums 2021. gadā veidoja vairāk nekā 62,8 milj.

LIAA 2021. gada nogalē uzsāka darbu pie trīs jaunu atbalsta vienību - Alūksnē, Smiltēnē un Tukumā - izveides.

Biznesa inkubatoros pieejamas kopstrādes telpas, kur biznesa inkubatora dalībnieki var gan strādāt, gan tikties ar klientiem un sadarbības partneriem, apmeklēt seminārus un pasākumus, izmantot biroja darbam nepieciešamo aprīkojumu.

Pārskata periodā LIAA tika saņemti 1161 pieteikumi uzņemšanai kādā no biznesa inkubatoriem. Lielākā

euro, no tiem 54% bija eksporta apjoms, un nomaksāto nodokļu apmērs sasniedza 10,1 milj. *euro*. Līdz 2021. gada 31. decembrim Biznesa inkubatoru programmā kopumā izlietots 22,1 milj. *euro*, savukārt programmas dalībnieku nomaksāto nodokļu apmērs par periodu līdz 2021. gada 31. decembrim ir 26,6 milj. *euro* (jeb vairāk nekā programmas ietvaros izlietots). Turklāt inkubatoru dalībnieku piesaistītā ārējā finansējuma (piesaistītas investīcijas) apjoms programmas laikā ir 32,4 milj. *euro*. Tādējādi secināms, ka augsts ir ne tikai pieprasījums pēc Biznesa inkubatoru programmas atbalsta, bet arī Projekta atdeve kopumā ir augsta.

2021. gada laikā biznesa inkubatori noorganizēja 798 dažāda veida aktivitātes, tādās kā klientu produktu atpazīstamības pasākumus, tīklošanās pasākumus, kā arī seminārus un meistarklases ar mērķi sniegt klientiem nepieciešamās zināšanas un prasmes veiksmīga un ilgtspējīga biznesa veidošanai, kuras kopumā apmeklēja vairāk nekā 14,5 tūkstoši dalībnieku. Kopumā saņemti 98% pozitīvu vērtējumu par aktivitāšu norisi no pasākuma dalībniekiem (vidējais vērtējums 3,8 no 4 ballēm). 2021.gada nogalē īstenota veiksmīga Ziemassvētku kampaņa "Lai svētki nebūtu tikai ķekša pēc!", kurā sabiedrība tika aicināta svētkos atbalstīt jauno uzņēmēju radītos produktus. Kampaņas mērķis bija iepazīstināt sabiedrību ar unikāliem un inovatīviem vietējo ražotāju produktiem, kuri savas biznesa idejas attīsta kādā no LIAA biznesa inkubatoriem.

Darbs diasporas jomā

LIAA 2021. gadā īstenoja aktivitātes sadarbībai ar diasporu valsts aktivitātes "Diasporas uzņēmēju un nozaru profesionāļu iesaiste Latvijas tautsaimniecības izaugsmē" ietvaros un saskaņā ar Diasporas likumā EM noteiktajām funkcijām.

Arī 2021. gadā plānotās un iespējamās aktivitātes ietekmēja Covid-19 izraisītās izmaiņas un ierobežojumi. Gada laikā tika izvērstas aktivitātes interneta vidē - tiešsaistes tikšanās, daudz vairāk ziņu un informatīvo kampaņu, lai informētu diasporu. Savukārt, kur tas bija iespējams, notika klātienē un hibrīdformāta pasākumi. Informācijas nodošana un aprīte notika ar mediju un sociālo platformu sniegtajām iespējām, nodrošinot pasākumu pieejamību tīmeklī ar tiešraides vai videoieraksta starpniecību.

Pateicoties izveidotajai sadarbībai, portāls Latviesi.com LIAA informāciju regulāri iekļāva kopējā diasporas pasākumu kalendārā, veidoja oriģinālrakstus un publicēja reklāmrakstus, kā arī īstenoja 8 informatīvās kampaņas, ar kurām 2021. gadā sasniedza 223 472 lielu diasporas auditoriju jeb vidēji 27 934 interesentus vienā kampaņā. Kopumā sasniegtā diasporas auditorija 2021. gada laikā - 434 158.

LIAA sadarbībā ar Latviesi.com 2021. gadā īstenoja arī pilotaktivitāti - ārvalstu medijos publicēto ziņu saistībā ar Latviju atlasī un regulāru ziņu izlases publicēšanu Facebook ar mērķi tās izplatīt ar diasporas starpniecību savās mītnes valstīs. Projekta īstenošanas trīs mēnešos sasniegtā auditorija - 431 317.

2021. gadā tika īstenots LIAA pilotprojekts - diasporas iesaiste LIAA biznesa inkubatoru Pirmsinkubācijas (turpmāk - PINK) programmā. Ļoti plašu un kompleksu aktivitāšu rezultātā tika sasniegts necerēti augsts rezultāts: 71 pieteikums uz PINK un 8 pieteikumi uz inkubācijas programmu kopā no 25 pasaules valstīm. Pieteikumi saņemti no Kanādas, ASV, Lielbritānijas, Īrija, Vācijas, Nīderlandes, Beļģijas, Dānijas, Šveices, Francijas, Horvātijas, Grieķijas, Ungārijas, Itālijas, Rumānijas, Igaunijas, Lietuvas, Somijas, Zviedrijas, Norvēģijas, Turcijas, Taivānas, Japānas, Mozambikas un Dienvidāfrikas. Šādi rezultāti panākti, pateicoties LIAA sadarbības partneriem - diasporas organizācijām un profesionāļiem, diasporas un Latvijas medijiem un citiem komunikācijas nodrošinātājiem, Latvijas institūciju pārstāvjiem un vēstniecībām, kā arī iespējām ātri un plaši informāciju izplatīt sociālajos tīklos. PINK dalībnieku aptaujā no 53 respondentiem tika saņemta informācija, ka uz programmas noslēgumu ir jau dibināti 9 uzņēmumi Latvijā, 1 - mītnes valstī; dalībnieki jau piedalījušies citos LIAA semināros, vebināros, konkursos; radušās idejas arī par citiem pakalpojumiem un produktiem, kurus attīstīt; 7 jau pielaistījuši biznesa partneri. Kopumā PINK programmu dalībnieki novērtēja kā vērtīgu iespēju iepazīties tuvāk ar biznesa un atbalsta iespējām Latvijā, kā arī ar LIAA un tās pakalpojumiem.

Diasporas pārstāvji tika iesaistīti tiešsaistes un klātienē pasākumos par biznesa vidi un iespējām ASV, Japānā Ķīnā, Norvēģijā, Nīderlandē, Apvienotajā Karalistē un Kanādā. Novembrī “Expo 2020 Dubai” laikā LIAA īstenoja vairākus pasākumus, kuros kuplā skaitā piedalījās arī Latvijas diaspora, lai kopīgi atzīmētu Latvijas valsts svētkus, veidotu jaunus kontaktus un iepazītos ar Latvijas uzņēmēju piedāvājumu.

2021.gada pavasarī tika prezentēts pirmais pētījums “Latvijas diasporas pārstāvju ceļošanas paradumi Latvijas teritorijā”, kuru pēc LIAA pasūtījuma veica Latvijas Universitātes Filozofijas un socioloģijas institūts. Sadarbībā ar diasporas organizācijām un citiem partneriem, izplatot uzaicinājumu piedalīties aptaujā, tika sasniegts ievērojams respondentu skaits - ap 3 000 no vairāk 40 pasaules valstīm.

Norvēģijas finanšu instrumenta programmas ieviešana

2021. gada 7. janvārī tika apstiprināti MK noteikumi Nr.4 “Norvēģijas finanšu instrumenta 2014.-2021. gada perioda programmas "Uzņēmējdarbības attīstība, inovācijas un mazie un vidējie uzņēmumi" īstenošanas noteikumi”, tādējādi nodrošinot tiesisko pamatu visu iekšējo procedūru sagatavošanai un iepriekš noteiktā projekta “Tehnoloģiju biznesa centrs” izvērtēšanai. 2021. gada 6. augustā Finanšu ministrijas revīzijas iestāde apstiprināja programmas vadības un kontroles sistēmu, kas ļāva uzsākt projektu atlasī. Programmas aizkavēšanās dēļ atklāta konkursa un neliela apjoma grantu shēmu konkursi tika izsludināti maksimāli īsā - 3 mēnešu laikā (no 2021. gada aprīļa līdz jūnijam).

2021. gada 21. septembrī Finanšu ministrijas vadošā iestāde informēja Finanšu instrumenta biroju par pozitīvu iepriekš noteiktā projekta “Tehnoloģiju biznesa centrs” novērtējumu, un 2021. gada 25. oktobrī Programmas apsaimniekotājs parakstīja līgumu ar līdzfinansējuma saņēmēju LIAA par iepriekš noteiktā projekta īstenošanu kopā ar partneriem - LU, RTU un RSU. Projektam piešķirts atbalsts 2 000 000 *euro* apmērā.

LIAA kā Programmas apsaimniekotājs saņēma:

1. 60 projektu iesniegumus atklāta konkursa “Zaļo inovāciju un informācijas un komunikācijas tehnoloģiju produktu ieviešana ražošanā” ietvaros. Pieprasītā atbalsta summa 3 reizes pārsniedza pieejamo finansējumu 8 495 389 *euro*. Līdz 2021. gada 1. novembrim tika izvērtēti visi projektu pieteikumi - 19 projekti apstiprināti, 22 projekti rezerves sarakstā, 19 projekti noraidīti.
2. 34 projektu iesniegumus neliela apjoma grantu shēmas “Zaļo inovāciju un informācijas un komunikācijas tehnoloģiju produktu izstrāde” ietvaros. Pieprasītā atbalsta summa 2 reizes pārsniedza pieejamo finansējumu 1 700 000 *euro*. Līdz 2021. gada beigām tika izvērtēti visi projektu pieteikumi - 13 projekti apstiprināti, 12 projekti rezerves sarakstā, 9 projekti noraidīti.
3. 22 projektu iesniegumus neliela apjoma grantu shēmas “Dzīves kvalitāti atbalstošu tehnoloģiju izstrāde” ietvaros. Pieprasītā atbalsta summa 2,3 reizes pārsniedza pieejamo finansējumu 1 200 000 *euro*. Atlases rezultātā tika apstiprināti 9 projekti, 6 projekti rezerves sarakstā, 7 projekti noraidīti.

Pozitīvi vērtējams, ka 90% no Programmā apstiprinātajiem projektiem tiks īstenoti sadarbībā ar Norvēģijas partneriem.

LIAA sadarbībā ar programmas partneri “Innovation Norway” 2021. gadā organizēja trīs divpusējās sadarbības iniciatīvas:

- “Green Industry Innovation and ICT within Norway Grants: Establishing partnerships between Norway and Latvia” 2021. gada 29. aprīlī.
- Dalība sarunu festivālā LAMPA 2021. gada 21. augustā ar diskusiju “Cilvēks – Cienā – Tehnoloģijas”.
- “The 5th Norwegian Circular Economy Conference” 2021. gada 25. novembrī.

Tehnoloģiju biznesa centrs Norvēģijas finanšu instrumenta ietvaros

2021. gada oktobrī darbu uzsāka Biznesa inkubatoru departamenta Tehnoloģiju biznesa centrs, turpmāk – TBC), kas ir atbalstīts Norvēģijas finanšu instrumenta 2014. - 2021. gada perioda programmas "Uzņēmējdarbības attīstība, inovācijas un mazie un vidējie uzņēmumi" ietvaros (kopējais budžets ir 2 milj. *euro*).

TBC projekta īstenošanas procesā Latvijā tiek veidota vienota inovāciju platforma pēc veiksmīgi darbojošā Masačūsetsas Tehnoloģiju institūta ekosistēmas modeļa, kur tiek pulcēti uzņēmējdarbības ekosistēmas nozīmīgākie dalībnieki - valsts pārvalde, vadošās Latvijas universitātes (TBC partneri), uzņēmēji, izgudrotāji, investori un riska kapitāla pārstāvji. TBC galvenokārt meklē inovatīvas un tehnoloģiju ietilpīgas agrīnās stadijas idejas, tāpēc tā galvenā mērķauditorija ir studējošie, jaunie speciālisti ar inovatīvām biznesa idejām, kā arī tehnoloģiski intensīvi mazie un vidējie uzņēmumi, kam nepieciešams atbalsts zinātnietilpīgo produktu prototipu izstrādē un attīstībā.

Plānots, ka TBC darbības rezultātā līdz 2024. gada 30. aprīlim vismaz 98 gala labuma guvēji (biznesa idejas attīstošas komandas) būs saņēmuši specifiskas uzņēmējdarbības apmācības aktivitātes "Inovāciju Akadēmija" ietvaros, kā arī tiks attīstīti (izstrādāti) vismaz 30 prototipi produktu prototipēšanas atbalsta aktivitātes (PROTOTECH) ietvaros. Abas aktivitātes tiek īstenotas sadarbībā ar TBC projekta partneriem - LU, RTU un RSU.

Kopš TBC atklāšanas 2021. gada oktobrī līdz 2021. gada beigām notika vairāki pasākumi. 2021. gadā tika daļēji nokomplektēta TBC darbinieku komanda. Tika saskaņoti un parakstīti sadarbības līgumi ar TBC projekta partneriem.

2021. gada 7. oktobrī notika TBC atklāšanas pasākums, kurā norisinājās arī diskusija par tehnoloģiju uzņēmumiem nepieciešamo atbalstu.

No 2021. gada 4. oktobra līdz 11. decembrim norisinājās dalībnieku pieteikšanās Inovāciju akadēmijas 1. posmam. Tika pieņemti 159 dalībnieki, un 2021. gada 4. novembrī Inovāciju akadēmijā sākās apmācības. 2021. gada 10. un 11. decembrī tika organizēta Inovāciju akadēmijas pirmā posma treniņnometne (bootcamp), lai dalībniekus apvienotu komandās un mudinātu pieteikties Inovāciju akadēmijas otrajam posmam. No 159 dalībniekiem tika izveidotas 28 komandas. No 2021. gada 23. decembra tika atvērta pieteikšanās dalībai Inovāciju akadēmijas 2. posmam "Inovatīvu projektu pirmsakselerācija".

Foto: LIAA. Tehnoloģiju biznesa centra atklāšana

ES fondu un Norvēģijas finanšu instrumenta programmu pēcuzaudzība

Budžeta apakšprogrammas:

- 62.20.00 "Tehniskā palīdzība Eiropas Reģionālā attīstības fonda (ERAF) apgūšanai (2014-2020)";
- 27.12.00 „LIAA darbības nodrošināšana”.

Pārskata periodā LIAA nodrošināja pēcuzaudzības funkciju 2007. - 2013. gada ES fondu plānošanas periodā īstenotajiem projektiem, veicot pārbaudes projektu īstenošanas vietās, vērtējot finansējuma saņēmēju gada pārskatus un analizējot finanšu rādītāju datus.

Pēcuzraudzība nodrošināta 228 projektiem 7 aktivitātēs. Izvērtēti 146 projektu gada pārskati aktivitātēs, kur finansējuma saņēmēji ir komersanti, un veiktas 3 pārbaudes projektu īstenošanas vietās. Izvērtēti 11 ikgadējie pārskati aktivitātēs "Atbalsts darba vietu radīšanai" un "Atbalsts ieguldījumiem ražošanas telpu izveidei vai rekonstrukcijai".

Projektu pēcuzraudzības funkcija LIAA ir jānodrošina līdz pat 2021. gadam, kad atbilstoši aktivitāšu MK noteikumiem beigsies pēcuzraudzības termiņš pēdējiem 2007. - 2013. gada ES fondu plānošanas periodā īstenotajiem projektiem. 2022. gadā tiks veikta atlikušo 81 gada pārskatu izvērtēšana komersantiem, kuriem pēcuzraudzība beidzas 2021.gadā.

Veikti uzraudzības pasākumi Norvēģijas finanšu instrumenta 2009. - 2014.gada perioda programmas "Inovācijas "zaļās" ražošanas jomā" projektiem pēc to pabeigšanas - pēcuzraudzība nodrošināta 13 projektiem. Izvērtēti 13 projektu gada pārskati, veiktas 12 pārbaudes projektu īstenošanas vietās.

Projektu pēcuzraudzības funkcija LIAA ir jānodrošina līdz pat 2022. gadam, kad beigsies pēcuzraudzības termiņš pēdējiem Norvēģijas finanšu instrumenta 2009. - 2014. gada perioda programmas "Inovācijas "zaļās" ražošanas jomā" projektiem.

2.2.3. Eksporta veicināšana

Darbības virziena mērķis ir eksporta apjoma vidējais pieaugums LIAA atbalstu saņēmējajiem komersantiem 10% gadā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu (rādītājs tiek apzināts līdz katra nākamā gada beigām).

Fokuss ir augstas pievienotās vērtības eksporta pieauguma veicināšana un īpatsvara celšana kopējā eksporta apjomā.

Finansējumu darbības virziena īstenošanai nodrošināja budžeta programmas/apakšprogrammas:

28.00.00 „Ārējās ekonomiskās politikas ieviešana”;

62.07.00 "Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekts (2014-2020)" "Starptautiskās konkurētspējas veicināšana”;

67.06.00 „Eiropas Kopienas iniciatīvas projekts" "Eiropas biznesa atbalsta tīkls Latvijā”

Projekta "Starptautiskās konkurētspējas veicināšana" (turpmāk – SKV projekts) ietvaros tiek sniegts atbalsts uzņēmumiem grantu veidā dalībai starptautiskajās izstādēs, konferencēs/forumos, kontaktbiržās gan klātienē, gan tiešsaistē, dalībai tirdzniecības misijās un valsts augstu amatpersonu vizītēs, atbalsts produktu/pakalpojumu pielāgošanai ārvalstu tirgiem, tai skaitā preču zīmes reģistrēšanai, atbalsts publicitātei ārvalstu specializētajos nozaru drukātajos un digitālajos medijos, atbalsts telemārketinga pakalpojumiem, atbalsts dalībai starptautiskajās nozaru asociācijās, kā arī atbalsts ražotņu un produktu atbilstības novērtēšanai (sertifikācijai).

SKV projekta ietvaros 2021. gadā tika noslēgti 232 jauni līgumi par atbalsta sniegšanu. Izmaksāts atbalsts mērķa grupām 966 000 euro apmērā – 50,7% par dalību starptautiskajās izstādēs, konferencēs, kontaktbiržās, digitālajās platformās, starptautiskajās nozaru asociācijās, mārketinga materiālu izstrādei, publicitātei nozaru medijos, uzņēmumu digitalizācijai, 48,8% par ražotņu/produktu sertifikāciju, 0,5% par dalību tirdzniecības misijās un valsts vizītēs. 102 reizes sniegts atbalsts projekta mērķa grupas ražotņu un produktu atbilstības novērtēšanai (43 unikāliem granta saņēmējiem), un 907 reizes sniegts atbalsts projekta mērķa grupai par dalību izstādēs, t.sk. digitālajās izstādēs, konferencēs, semināros, kontaktbiržās, tirdzniecības misijās vai Latvijas augstu valsts amatpersonu vizītēs, par dalību starptautiskajās digitālajās nozaru platformās, dalībai nozaru asociācijās, kā arī publicitātei nozaru medijos, telemārketinga pakalpojumiem un produktu pielāgošanai ārvalstu tirgiem (32 unikāliem granta saņēmējiem).

Eksporta veicināšanas pakalpojumi uzņēmumiem tika sniegti, cieši sadarbojoties LIAA projektu vadītājiem Rīgā ar 18 Latvijas ārējām ekonomiskajām pārstāvniecībām. 2021. gadā darbojās LIAA pārstāvniecības AAE, ASV, Austrijā, Beļģijā, Dānijā, Dienvidkorejā, Francijā, Itālijā, Japānā, Krievijā, Ķīnā, Lielbritānijā, Nīderlandē, Norvēģijā, Somijā, Ukrainā, Vācijā un

Zviedrijā. Atbilstoši uzņēmumu pieprasījumam un politiski ekonomiskajai situācijai, veikta pārstāvniecību tīkla pārskatīšana un reorganizācija, kā rezultātā slēgta pārstāvniecība Baltkrievijā, darbu uzsākuši Latvijas pārstāvji Austrijā un Itālijā, atvērta Latvijas inovāciju un tehnoloģiju pārstāvniecība Beļģijā.

Turpinot 2020. gadā uzsākto praksi, Latvijas uzņēmēji aktīvi piedalījās LIAA organizētajos tiešsaistes pasākumos, kā virtuālās izstādes un kontaktbiržas, kā arī dibināja kontaktus dažādos hibrīdpasākumos un aktīvi piedalījās klātienē izstādēs. Nodrošinot eksporta atbalsta pakalpojumus, 2021. gadā LIAA 91 Latvijas uzņēmumam noorganizēja dalību 22 nacionālajos standos (169 dalībnieki) un 20 tiešsaistes izstādēs, tai skaitā pārstāvniecību virtuālajos standos Ķīnā (36 uzņēmumi).

Organizētas 20 tiešsaistes un klātienē tirdzniecības misijas/kontaktbiržas ārvalstīs (157 dalībnieki), tirdzniecības misijas tika organizētas tādos tirgos kā AAE, Austrija, Vācija, Beļģija, Ķīna, Somija, Zviedrija un Ukrainā.

2021. gada redzamākās un darbietilpīgākās aktivitātes eksporta veicināšanas jomā norisinājās starptautiskās izstādes "Expo 2020 Dubai" (turpmāk – "Expo") ietvaros. Latvijas paviljons izstādē tika atklāts 1. oktobrī. Galvenais fokuss tika vērsts uz biznesa pasākumu organizēšanu un Latvijas uzņēmumu piesaisti visdažādākajiem biznesa formātiem, kas deva

iespēju dibināt divpusējos kontaktus, satikt potenciālos partnerus un slēgt sadarbības līgumus. Galvenais uzsvars biznesa pasākumos tika likts uz šādām tautsaimniecības nozarēm: būvniecība un inovatīvie būvmateriāli, informācijas un komunikāciju tehnoloģijas, farmācija, pārtikas rūpniecība, kā arī transports un loģistika. Lai uzrunātu un iepazīstinātu Latvijas uzņēmumus un citas institūcijas ar iespējām, kuras radīs Latvijas dalība "Expo", LIAA organizēja 10 tiešsaistes seminārus, kā arī tikšanās

Foto: LIAA. Latvijas paviljons "Expo"

ar nozaru asociāciju un uzņēmējus apvienojošo organizāciju pārstāvjiem. Semināros piedalījās aptuveni 500 dalībnieki, un semināri ir pieejami platformas YouTube LIAA kanālā.

Izstādes ietvaros organizētajos pasākumos 443 uzņēmumi piedalījās vai izvietoja savu ekspozīciju Latvijas paviljonā. 103 Latvijas uzņēmumu profili izvietoti tīmekļvietnē expo2020.lv. Informācija par uzņēmumu profiliem izvietota informatīvajā pašapkalpošanās stendā. Apmeklētāju piesaistes un informēšanas nolūkos bija pieejama virtuālā lietotne (spēle) "Explore Latvia Expo 2020".

Tika organizēti 29 tematiskie pasākumi, piemēram, farmācijas biznesa forums Latvijas paviljonā un Latvijas kosmosa nozares biznesa forums, piedaloties vairāk nekā 1000 dalībniekiem. Lielu uzmanību piesaistīja Latvijas Nacionālā diena, kurā piedalījās mākslinieki no Latvijas, vēstot gan par Latvijas kultūru, gan izpildot priekšnesumus arābu valodā. Latvijas Nacionālās dienas ietvaros tika organizētas Latvijas pavāru meistarklases, demonstrējot Latvijas produktu garšas potenciālajiem sadarbības partneriem, kā arī sniegti muzikālie priekšnesumi, kas tika translēti gan "Expo" tiešsaistes kanālos, gan Dubaijas centrālajā televīzijā, presē un citos medijos.

Dubajā šajā laikā oficiālās vizītes ietvaros no 24. līdz 28. novembrim uzturējās Valsts prezidents Egils Levits ar 37 uzņēmēju delegāciju, pārstāvot tādas nozares kā transports un loģistika, IKT, digitālie risinājumi, vide, mašīnbūve u.c. Vizītes laikā tika organizēts AAE – Latvijas biznesa forums un Latvijas valsts prezidenta pieņemšana par godu Latvijas Nacionālajai dienai "Expo", kā arī individuālās tikšanās. Papildus tika apmeklēti Šardžas pētniecības tehnoloģiju un inovāciju un "Mohammed Bin Rashid Al Maktoum" saules enerģijas parki. AAE – Latvijas biznesa forumā tika parakstīti 2 nozīmīgi sadarbības memorandi starp Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru un AAE Starptautisko investoru padomi un Latvijas LIAA un Rīgas Tūrisma un Investīciju aģentūru.

"Expo" ietvaros tika organizētas 13 tirdzniecības misijas 8 dažādās nozarēs, kur 137 uzņēmumi piedalījās 589 tikšanās ar potenciālajiem AAE partneriem. Izceļama Latvijas kosmosa industrijas tirdzniecības misija, kurā piedalījās 8 uzņēmumi un kuras ietvaros tika organizēti dažādi nozares pasākumi, tai skaitā Izstādes Kosmosa nedēļas ietvaros un prestižajā 72. Starptautiskajā astronautikas kongresā, kuru ik gadu apmeklē 6000 nozares profesionāļu.

Foto: LIAA. Latvijas delegācija "Expo" ietvaros

Tika organizēti 8 nacionālie stendi. Īpaši izceļami divi stendi, kuros tika iegūts vislielākais jauno kontaktu skaits - veselības nozares izstāde "Arab Health 2021" un saldumu un uzkodu izstāde "Yummex". Nacionālajā stendā izstādē "Arab Health 2021" piedalījās 6 uzņēmumi. Saskaņā ar uzņēmumu sniegto informāciju, uzņēmumi ieguva 584 biznesa kontaktus, no kuriem 153 tiek uzskatīti par perspektīviem. Tika noslēgti arī 4 līgumi. Izstāde norisinājās arī tiešsaistes formātā. Arī izstādē "Yummex" Latvijas stends tika plaši apmeklēts. Izstādes apmeklētāji un potenciālie

klienti norādīja, ka Latvijas produkti izceļas ar savu kvalitāti un unikalitāti. Kopumā 6 stenda dalībnieki ieguva vairāk kā 560 kontaktu, un izstādes laikā tika noslēgti 2 darījumi, turklāt pēc izstādes pārrunu procesā ir sekojuši vēl 2 līgumi.

Šoreiz "Expo" ietvaros Latvijas uzņēmumi tika pārstāvēti arī izstādēs, kurās LIAA organizē nacionālos standus jau vairākus gadus – būvniecības izstādē "The Big 5" un IKT izstādē "GITEX". Ļoti veiksmīgi tika aizvadīta izstāde "The Big 5", kurā Latviju pārstāvēja 8 uzņēmumi, piedāvājot plaša spektra būvniecības materiālus no pamata konstrukcijām līdz interjera elementiem. Šis tirgus ir ļoti atvērts inovācijām, kuras plaši tiek pielietotas arī būvniecības nozarē. Uz inovācijām kā būtiskāko aspektu, ko novērtē potenciālie sadarbības partneri no visas pasaules, norāda arī Latvijas uzņēmēji, kuri šajā izstādē guvuši gan plašus kontaktus, gan vērtīgas atziņas. Katrs no uzņēmumiem ieguva vidēji 50 potenciālo sadarbības partneru kontaktus, un tika noslēgti arī 5 sadarbības līgumi. Izstādē "GITEX" Latviju pārstāvēja 13 uzņēmumi, kopā tika iegūti 518 kontakti. No tiem 43 kontakti tika norādīti kā kontakti ar darījuma pazīmēm, un tika noslēgti 2 līgumi par pilotprojektu.

Kopumā "Expo" pasākumos iegūts vairāk nekā 3000 biznesa kontaktu un noslēgti 33 līgumi. Uzņēmumi atzīst, ka šī ir bijusi vērtīga pieredze, tiek strādāts ar iegūtajiem kontaktiem, kā arī tiek izvērtētas iespējas piedalīties līdzīga veida aktivitātēs, jo AAE kalpo kā platforma, kurā pulcējas nozaru profesionāļi no visa Tuvo Austrumu reģiona.

Jāatzīmē, ka 2021. gads, lai arī pavadīts pandēmijas zīmē, kopumā Latvijas uzņēmumiem LIAA īstenoto aktivitāšu kontekstā ir bijis veiksmīgs - aktīvi piedaloties nacionālajos stendos un tirdzniecības misijās, gada griezumā izdevās noslēgt 106 līgumus - 91 nacionālajos stendos un 15 tirdzniecības misijās. Viens no publiski redzamākajiem bija LIAA un Latvijas literatūras eksporta platformas "Latvian Literature" organizētais stends lielākajā starptautiskajā grāmatu izstādē "Frankfurt Book Fair" (Frankfurter Buchmesse) ar oriģinālu un apmeklētājus piesaistošu tematiku - aicinājumu ielūkoties introvertā latviešu

rakstnieka I.* dzīvoklī. Stendā tika pārstāvēti 8 Latvijas uzņēmumi, kuriem izdevās gan iegūt vērtīgus kontaktus, gan noslēgt 10 līgumus.

No 7. līdz 19. decembrim par godu Latvijas un Japānas sadraudzības 100. gadadienai tika organizētas plašas un apjomīgas Latvijas dienas Japānā. Pasākumā piedalījās 28 Latvijas uzņēmumi (5 tehnoloģiju, 10 pārtikas, 13 dizaina un apģērba jomas pārstāvji). Latvijas dienas norisinājās vienā no Tokijas prestižākajām biznesa, kultūras un izklaides vietām "Roppongi Hills", kur darbojās Latvijas produktu "pop-up" veikals. Tika organizēti arī pasākumi japāņu medijiem, profesionālajiem iepircējiem, biznesa un investīciju vebinārs, tūrisma vebinārs, kā arī izklaidējoši pasākumi. Latvijas dienu Japānā rezultātā ir atrasti 12 jauni partneri 7 Latvijas uzņēmumiem, noorganizēti 3 Latvijas preču prezentācijas pasākumi. Kopumā pasākumus klātienē apmeklēja 31 500 cilvēki, pasākuma tīmekļvietni apmeklēja 74 000 interesenti. Kopējā sasniegtā auditorija – 38 milj. cilvēku.

Mazinoties pandēmijas ierobežojumiem, Latvija septembra vidū uzņēma delegāciju no Francijas. 15. septembrī Rīgā norisinājās Francijas – Latvijas Biznesa forums, klātienē piedaloties vairāk nekā 200 uzņēmumiem un valdību delegāciju pārstāvjiem, un daļa interesentu iesaistījās arī attālināti. Pasākums tika organizēts sadarbībā ar Francijas lielo uzņēmumu asociāciju "MEDEF". Pēc atklāšanas sesijas sekoja trīs paneldiskusijas, kurās uzstājās gan Latvijas, gan Francijas uzņēmēji ar prezentācijām un atvērtām diskusijām. Foruma ietvaros diskusijās tika iekļauti tādi aktuāli temati kā viedā pilsēta – ilgtspējīga pilsētvides plānošana, digitālā ekonomika, aizsardzība un drošība.

Savukārt Jelgavā 24. un 25. novembrī norisinājās 4. starptautiskais mašīnbūves un metālapstrādes biznesa forums "4th Mechanical and Electrical Engineering Business Forum", īpaši izceļot nozarei aktuālos tematus - mašīnbūves nākotni, Industriju 4.0, robotiku un piegādes tīklus Latvijā. Pasākumam, kurš norisinājās tiešsaistē, bija reģistrējušies 125 dalībnieki no 16 valstīm, bet ar lekcijām un paneldiskusijām uzstājās 25 eksperti no 11 valstīm. Tika organizēta arī tiešsaistes kontaktbirža, kurā piedalījās 58 dalībnieki no 13 valstīm, un kopumā notika 90 tikšanās. Skatījumu skaits tiešsaistē pārsniedza 600 unikālos skatījumus. Foruma tiešraidei skatītāji sekoja līdzīgi no dažādām valstīm – Latvijas, Vācijas, ASV, Lietuvas, Nīderlandes, Zviedrijas, Austrijas, Igaunijas un Somijas.

Foto: LIAA. Mašīnbūves un metālapstrādes biznesa forums

Foruma tiešraidei skatītāji sekoja līdzīgi no dažādām valstīm – Latvijas, Vācijas, ASV, Lietuvas, Nīderlandes, Zviedrijas, Austrijas, Igaunijas un Somijas.

Latvijas eksportējošo uzņēmumu svarīgāko izaicinājumu risinājumu rašanai tika rīkots koprades B2B risinājumu hakatons "Born Global". Hakatons norisinājās no 27. septembra līdz 1. oktobrim. "Born Global" kopā pieteicās 46 jaunuzņēmumu un eksportējošo uzņēmumu pārstāvji un citi interesenti. No tiem 19 dalībnieki turpināja piedalīties hakatonā un izveidoja savas komandas, lai risinātu kādu no pieteiktajiem izaicinājumiem, 12 izgāja visu ciklu un prezentēja savas idejas. Hakatona ietvaros tika meklēti risinājumi uz tādiem galvenajiem izaicinājumiem kā speciālistu trūkums, prasmīga cilvēkresursu vadība pārmaiņu apstākļos, digitālā transformācija un biznesa procesu optimizācija.

2021. gadā LIAA jau 16 reizi organizēja konkursā "Eksporta un inovācijas balva", kurā tika godināti Latvijas uzņēmumu sasniegumi. Balvas pasniegšanas ceremonija notika 16. decembrī. Eksporta un inovācijas balvai četrās nominācijās šogad pieteicās rekordliels uzņēmumu skaits – 133 –, bet konkursa finālā iekļuva 52 uzņēmumi. Balvas konkursā tika pasniegtas tādās nominācijās kā "Eksportspējīgākais komersants", "Eksporta jaunpienācējs", "Eksportspējīgākais jaunais tūrisma produkts" un "Uz zināšanām balstīta inovācija". Konkursa patrons ir Latvijas Valsts prezidents Egils Levits, kurš pasniedza balvu nominācijā "Eksporta čempions". EM pasniedza īpašu apbalvojumu "Inovāciju čempionam", bet finanšu institūcija "Altum" piešķīra speciālbalvu "Drošākajam eksportētājam". Nominācijā "Eksporta jaunpienācējs" savus apbalvojumus piešķīra arī Latvijas eksportētāju asociācija "The Red Jackets".

Informācija par konkursa laureātiem tika izvietota LIAA tīmekļa vietnē liaa.gov.lv, eib.liaa.gov.lv, kā arī citos LIAA komunikācijas kanālos.

Foto: LIAA. Eksporta un inovācijas balvas pasniegšanas ceremonija

Eksporta veicināšanā un tajā noteikto rezultātīvo rādītāju sasniegšanā būtiska loma ir EEN projektam - Eiropas Biznesa atbalsta tīkls (Enterprise Europe Network) veiktajām aktivitātēm. Projekta īstenošanu LIAA kopš 2008. gada kā vadošais partneris nodrošina sadarbībā ar Latvijas Tehnoloģisko centru. EEN ir pasaulē plašākais biznesa atbalsta tīkls, ko izveidojusi Eiropas Komisija ar mērķi īstenot ES stratēģiju, veicināt ES izaugsmi un radīt jaunas darbavietas. EEN ir lielākais uzņēmējdarbības un inovācijas atbalsta kontaktpunktu tīkls, kas sniedz praktisku informāciju specifiskiem uzņēmēju jautājumiem ES uzņēmējiem par ES lietām, īpaši izceļot mazos un vidējos uzņēmējus.

EEN ir viena no COSME - Eiropas Savienības Uzņēmumu konkurētspējas un mazo vidējo uzņēmumu programmas 2014-2020 (iepriekš - Eiropas Komisijas Konkurētspējas un Inovāciju ietvarprogramma (CIP) 2007-2013) sastāvdaļām, kas darbojas pēc vienas pieturvietas aģentūras principiem. EEN pamatā ir "atvērto durvju" (no wrong door) koncepcija, kas nodrošina vienotus pakalpojumus neatkarīgi no tā, kurā valstī vai kontaktpunktā vērsas uzņēmējs.

EEN piedāvā konkrētus un efektīvus risinājumus uzņēmējiem vairāk nekā 60 pasaules valstīs, tajā skaitā visās ES dalībvalstīs. Tīkla darbība vērsta uz uzņēmējdarbības attīstību un starptautisko sadarbību, inovāciju veicināšanu un tehnoloģiju pārnesi, galvenokārt konsultējot starptautisko tirgu apgūšanas jautājumos, kā intelektuālais īpašums, ES likumdošana, standartizācija. EEN sniedz iespēju izmantot uzņēmumu atgriezeniskās saites mehānismu, saņemt citu informāciju par tirgus prasībām, pakalpojumi iekļauj arī tehnoloģiju pārneses un inovāciju auditu veikšanu un inovāciju kapacitātes celšanas pasākumus. Tīkls informē par ES finanšu pieejamību un finansiālā atbalsta iespējām ES mērogā.

Pārskata periodā EEN ir sniedzis 829 konsultācijas par ES likumdošanu un standartizāciju, ES programmām, pieeju finansējumam, par inovācijām un tehnoloģiju pārnesi, kā arī par intelektuālā īpašuma aizsardzību u.c. jautājumiem. Ir veikts 46 uzņēmuma vajadzību izvērtējums, sniegta 213 atbildes uz vispārīgiem uzņēmumu jautājumiem un 158 atbildes EEN partnerorganizācijām par uzņēmējdarbības jautājumiem, likumdošanas un nodokļu vidi Latvijā.

Latvijas uzņēmumi ir aktīvi interesējušies par ārvalstu kompāniju sadarbības piedāvājumiem, kas izvietoti EEN biznesa piedāvājumu datu bāzē: saņemta interese no 227

Latvijas uzņēmumiem. Savukārt interese par sadarbību ar Latvijas kompānijām EEN tīkla ietvaros tika saņemta no 24 ārvalstu kompānijām. Ar EEN iesaisti noslēgti 9 biznesa, tehnoloģiju un pētniecības sadarbības līgumi.

Interesentiem bija nodrošināta iespēja iepazīties ar biznesa sadarbības un tehnoloģiju sadarbības piedāvājumiem no citām EEN projektā iesaistītajām valstīm, uzņēmumiem, kas meklē sadarbības partnerus, lai pirktu un pārdotu, piedāvātu vai iegādātos jaunus un inovatīvus tehnoloģiskus risinājumus.

Detalizēta informācija par EEN sniegtajiem pakalpojumiem un to izmantošanas iespējām ir pieejama EEN tīmekļa vietnes een.lv sadaļā Pakalpojumi.

Informācijas un konsultāciju sniegšana eksporta jautājumos

Līdzās eksporta atbalsta pasākumu sniegšanai būtisks LIAA uzdevums ir informācijas sniegšana, kas tiek īstenota, izmantojot dažādus formātus un kanālus.

2021. gadā Latvijas uzņēmumiem tika sniegtas 1360 konsultācijas ar eksportu saistītos jautājumos (konsultācijas par ārējiem tirgiem, biznesa partneru meklēšana, eksporta nosacījumi, LIAA eksporta atbalsta pakalpojumi, ES finanšu piesaistes jautājumi u.c.), tai skaitā 829 konsultācijas ir sniedzis EEN Latvijā.

Būtisks atbalsts uzņēmējiem bija LIAA organizētie informatīvie un izglītojošie semināri. Gada laikā LIAA organizētajos semināros par eksporta jautājumiem piedalījās 3106 uzņēmumi.

Tāpat EEN arī iesaistījās dažādu tiešsaistes brokerpasākumu un tirdzniecības misiju ārvalstīs organizēšanā, Latvijas uzņēmumiem piedaloties 22 pasākumos ar kopējo dalībnieku skaitu 219.

Informācija par LIAA organizētajiem semināriem regulāri un strukturēti tika ievietota LIAA tīmekļa vietnē, par EEN organizētajiem un sadarbības pasākumiem - een.lv tīmekļa vietnes sadaļā "Pasākumi".

2021. gada 12 mēnešos Latvijas Ārējās tirdzniecības portālā exim.lv publicēta informācija par 2605 Latvijas kompānijām. Pārskata periodā tika sagatavots saturs nozaru aprakstiem angļu valodā par trīspadsmit nozarēm, un atjaunotā informācija ievietota Latvijas tautsaimniecības nozaru uzņēmumu elektroniskajos katalogos.

Biznesa sludinājumu sadaļā ievietota informācija par 348 biznesa piedāvājumiem, no kuriem 337 ir sludinājumi no ārvalstīm, 11 – no Latvijas. Ārvalstu biznesa sludinājumi visvairāk bijuši no Austrijas, Francijas, Itālijas, Ķīnas, Polijas un Spānijas. Galvenās nozares – IT, iekārtu ražošana, atjaunojamā enerģija, ķīmisko vielu tai skaitā plastmasas ražošana, elektronisko iekārtu ražošana, tekstilrūpniecība, pārtikas produktu ražošana, būvniecība un būvniecības materiālu ražošana, koka izstrādājumu ražošana. Exim.lv sadaļā "Pasākumi" ievietota informācija par 200 pasākumiem (4 - Latvijā, 196 - ārvalstīs). Visbiežāk ievietota informācija par pasākumiem Ķīnā, Francijā, Indijā, Itālijā, Lielbritānijā, Polijā un Rumānijā. Nozīmīgākās nozares pasākumu kalendārā – IT, atjaunojamā enerģija, iekārtu ražošana, pārtikas produktu ražošana, būvniecība.

5. tabula. Rezultatīvo rādītāju izpilde
Eksporta veicināšana

Sasniedzamais rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības	
		Plāns	Izpilde
1.Veicināta informācijas pieejamība Latvijas uzņēmējiem par ārējiem tirgiem	1.1.Eksportējošo uzņēmumu skaits LIAA organizētajos informatīvajos semināros, vebināros	300	3106
	1.2.Konsultācijas par ārējiem tirgiem un biznesa partneru	945	1360 (829)

	atrašanas iespējām (t.sk. EEN) skaits		
	1.3.Uzņēmumu skaits, kuriem sniegtas padziļinātas konsultācijas biznesa partneru ārvalstīs atrašanai	200	265
2.Nodrošināta eksporta projektu un pieprasījumu identificēšana un apstrāde	2.1.Identificēti un apstrādāti eksporta projekti un pieprasījumi (skaits)	500	455
	2.2.Ienākošo ārvalstu kompāniju vizīšu skaits Latvijā	2	16
3.Sniegts atbalsts komersantiem konkurētspējās un eksportspējas veicināšanai	3.1.Atbalsta saņēmušo komersantu skaits ĀTVD organizētajās ārējā mārketinga aktivitātēs	250	354
	3.2.Sniegto atbalstu skaits (granti)	1050	1009
	3.3.Atbalstīto komersantu skaits (granti) (unikālie atbalsta saņēmēji)	40	75
	3.4.Apgrozījuma pieaugums komersantiem (salīdzinot divus iepriekšējos gadus, %)	7	2
4.Nodrošināta uz klientu orientēta LIAA pārstāvniecību pakalpojumu sniegšana uzņēmējiem	4.1.Noslēgto eksporta līgumu, nodoma protokolu vai uzsākta eksporta gadījumu īpatsvars no apstrādātajiem Latvijas uzņēmumu eksporta projektiem (%) pieprasījumiem	7	24

2.2.4. Tūrisma veicināšana

Darbības virziena mērķis ir veicināt vidējā ceļojuma ilguma palielināšanos Latvijā par 3,5 % katru gadu un ceļotāju izdevumu pieaugumu par 1,5% katru gadu, t.sk.:

- Stimulējot prioritāro ārvalstu tirgu pieprasījumu, īstenojot mērķtiecīgas tūrisma veicināšanas aktivitātes mērķa tirgos, pakāpeniski atgriežot zaudēto ārvalstu tūrisma tirgus daļu par 15% gadā (virs vidējā pieauguma gadā visā industrijā no LIAA prioritārajām valstīm pret 2020. gadu).
- Stimulējot vietējo pieprasījumu, daļēji kompensējot ārvalstu tūristu plūsmas samazināšanos un palielinot vietējā tūrisma proporciju kopējā tūrisma struktūrā par 10%. (līdz šim proporcija ārvalstu un vietējā tūrisma struktūra bija attiecīgi 70% : 30%)

Finansējumu darbības virziena īstenošanai 2021.gadā nodrošināja budžeta programmas/apakšprogrammas:

- 30.00.00 "Tūrisma politikas ieviešana";
- 67.06.00 "Eiropas Kopienas iniciatīvas projekti";

2021. gadā tūrisma veicināšanas pasākumu plāna izpildi ietekmēja Covid-19 pandēmija. Latvijā 2021.gadā aktīvā tūrisma sezona sākās tikai jūlija sākumā, kad bija pieejami Covid-19 digitālie sertifikāti, kuri ļāva brīvi ceļot Eiropas Savienības teritorijā. Tādēļ kopumā tūrisma rādītāji Latvijā 2021. gadā bija zemāki nekā 2020. gadā, kad aktīvajā tūrisma sezonā varēja ceļot "Baltijas burbuļa" ietvaros, kad Latviju vairāk apmeklēja mūsu kaimiņi no Lietuvas un Igaunijas, mazliet vēlāk "Baltijas burbulim" pievienojās arī Somija. 2021.gadā ierobežojumi bija plašāki un tūrisma sezona bija īsāka,

Atsākoties starptautiskajām tūrisma plūsmām, LIAA prioritāri īstenoja tūrisma veicināšanas aktivitātes tuvajos tirgos, no kuriem bija vislielākais potenciāls piesaistīt tūristus – Lietuvā, Igaunijā, Somijā, Polijā.

2021. gadā vislielākais pieprasījums atpūtai Latvijā bija no vietējā tūrisma segmenta. Uzmanību vietējā tūrisma pakalpojumiem LIAA pievērsa ar vairākām vietējā tūrisma veicināšanas akcijām. Jūnijā tika organizētas "Atvērtās dienas laukos", kurās piedalījās 240 lauku tūrisma uzņēmumi. Savukārt jūlija beigās startēja spēle „Pievelc Latviju tuvplānā!”, un „Mājas kafejnīcu dienas”, kuras norisinājās 33 galamērķos un noslēdzās oktobra sākumā. Kopumā Latvijā kampaņas laikā tika izveidotas 448 pop-up mājas kafejnīcas un katra no tām strādāja vienu nedēļas nogali un kopumā piesaistīja vairāk nekā 40 tūkstošus viesu.

Lai rosinātu iedzīvotājus ceļot pa Latviju rudens un ziemas sezonā, LIAA īstenoja vietējā tūrisma popularizēšanas kampaņu "#ārgājis. Kampaņas ideja bija aicināt pievienoties #ārgājis kustībai visus Latvijas iedzīvotājus un izmantot šo laiku, lai iepazītu Latvijas tūrisma nozares piedāvājumu dažādos gadalaikos. Kampaņa tika uzsākta septembra beigās un turpinājās visu rudens un ziemas sezonu. Kampaņas ietvaros īpaši tika akcentēti sezonai raksturīgie tūrisma objekti, aicinot apmeklēt gan dabas, gan citus tūrisma objektus. Vietējo iedzīvotāju informēšanai tika izveidoti divi televīzijas raidījumu cikli "Tas notika šeit" un "TE!".

Vietējā tūrisma akcijas "Mājas kafejnīcu dienas" informatīvais plakāts

LIAA nodrošināja Latvijas tūrisma informācijas materiālu sagatavošanu un izplatīšanu, portāla latvia.travel un tūrisma sociālo tīklu satura attīstību, 2021. gadā tika izdota tūrisma nozares vēstures grāmata "Tūrisms Latvijā cauri gadsimtiem". Nozares attīstībai tika īstenoti apmācību pasākumi, sagatavoti apmācību video materiāli, organizētas reģionālās tūrisma konferences, tūroperatoru vizītes un Latvijas tūrisma forums.

Tūrisma produktu kvalitātes un attīstības nolūkā tika organizēts pieredzes apmaiņas brauciens konkursa "Jaunais tūrisma produkts 2020" uzvarētājiem, apmācību semināru cikls "Patiesā viesmīlība", tūrisma uzņēmēju pieredzes apmaiņas semināri, kā arī konkursa "Eksporta un inovāciju balva" kategorija "Eksportspējīgākais jaunais tūrisma produkts" un studentu zinātniski pētniecisko darbu 2021. gada konkurss. LIAA īsteno Baltijas jūras reģiona valstu sadarbību kopīgu tūrisma produktu un mārketinga jomās, nodrošinot regulāru komunikāciju ar Baltijas valstu nacionālajām tūrisma organizācijām Baltijas apvienotās tūrisma komitejas ietvaros. Nodrošinot efektīvu starptautisko organizāciju resursu izmantošanu, LIAA līdzdarbojas Eiropas Ceļojumu komisijā.

Mārketinga komunikācijā LIAA fokuss 2021. gadā bija uz individuālajiem ceļotājiem, jo grupu tūrisms joprojām nebija atjaunojies. Ārvalstu tūrisma mārketinga aktivitāšu koordinēšanai LIAA izmanto Latvijas Tūrisma mārketinga stratēģiju 2021.-2027. gadam, kas 2021. gadā tika aktualizēta atbilstoši izmaiņām tūrisma nozarē saistībā ar Covid-19 pandēmijas situāciju. Mārketinga stratēģijas aktualizēšanā tika iesaistītas tūrisma nozares organizācijas un uzņēmumi, darbs tika organizēts Latvijas Tūrisma konsultatīvās padomes Mārketinga un produktu attīstības apakšgrupā.

Projekta 3.2.1.2/16/I/002 "Latvijas starptautiskās konkurētspējas veicināšana tūrismā" ietvaros tiek nodrošināts atbalsts tūrisma nozares komersantu konkurētspējas veicināšanas

aktivitātēm ārējos tirgos, kā arī īstenotas Latvijas tūrisma mārketinga aktivitātes vietējā un ārvalstu tirgū:

- Nacionālo stendu organizēšana starptautiskajās tūrisma izstādēs;
- Nodrošināta tūrisma mārketinga un reklāmas kampaņu īstenošana prioritārajos tūrisma tirgos;
- Organizētas žurnālistu, blogu autoru, sociālo tīklu viedokļu līderu vizītes uz Latviju;
- Organizētas ārvalstīs reģistrētu tūrisma pakalpojumu komercsabiedrību pārstāvju, korporatīvo un darījumu pasākumu organizētāju iepazīšanās vizītes uz Latviju;
- Nodrošināta tūrisma informācijas un mārketinga materiālu sagatavošana un izdošana;
- Organizēti Latvijas tūrisma publicitātes pasākumi un ārvalstu specializētā tūrisma veicināšanas pasākumi;
- Nodrošināti ārvalstu tūristu piesaistes pasākumu organizēšana Latvijas novados;
- Organizēti veselības tūrisma veicināšanas pasākumi;
- Organizēti darījumu tūrisma veicināšanas pasākumi:
 - dalība specializētajās darījumu tūrisma izstādēs ar nacionālo stendu;
 - dalība specializētajās darījumu tūrisma kontaktbiržās, forumos un izstādēs;
 - publikācijas par darījumu tūrisma iespējām Latvijā;
 - ienākošās darījumu tūrisma pakalpojumu organizētāju vizītes Latvijā;
 - Latvijas darījumu tūrisma prezentācijas ārvalstīs;
 - darījumu un pasākumu tūrisma vēstnešu programmas ieviešana.

6. tabula. Rezultatīvo rādītāju izpilde
Tūrisma veicināšanā

Sasniedzamais rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības	
		Plāns	Izpilde
1.Veicināta informācijas pieejamība vietējā un ārvalstu tirgū par Latvijas tūrisma piedāvājumu	1.1.Portāla latvia.travel apmeklējumu skaits milj.	2,50	1,58
	1.2.Vidējais portāla apmeklēšanas laiks (min)	3	1,48
	1.3.Informatīvie materiāli (veidi)	5	7
2.Tūrisma klasteru (t.sk. reģionālo un tematisko) veidošanas veicināšana	2.1.Īstenoti apmācību pasākumi par uzņēmējdarbības attīstīšanu tūrisma pakalpojumu sniedzējiem (skaits)	12	17
	2.2.Īstenoti reģionālā tūrisma attīstības veicināšanas pasākumi (skaits)	3	6
3.Veicināta pakalpojumu kvalitātes attīstība	3.1.Kvalitātes attīstību veicinošie pasākumi (skaits)	4	13
4.Palielināta komersantu konkurētspēja ārējos tirgos, tai skaitā atbalstot ieiešanu jaunos tirgos un partneru atrašanu,	4.1.Sniegto atbalstu skaits	50	22

sniegts atbalsts darījumu tūrismam (MICE) un pasākumiem, un digitalizācijai			
5.Stiprināta Latvijas starptautiskā konkurētspēja, tai skaitā ārējā mārketinga pasākumu	5.1.Nacionālo tūrisma stendu skaits	2	3
	5.2.Mārketinga kampaņu skaits	6	5
	5.3.Ārvalstu mediju un tūroperatoru vizišu skaits	30	17
	5.4.Tūrisma publicitātes pasākumu skaits	30	128
	5.5. Tūrisma mārketinga pasākumi ārvalstu tūristu piesaistei Latvijas reģionos	10	10
	5.6.Darījumu tūrisma veicināšanas pasākumu skaits	20	15
	5.7.Veselības tūrisma veicināšanas pasākumu skaits	5	6
	5.8.Tirgus pētījumu skaits	1	1

2.3. Covid-19 krīzes pārvarēšanas aktivitātes

2021. gadā LIAA turpināja administrēt vairākas aktivitātes Covid-19 izraisītās krīzes seku pārvarēšanai valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” ietvaros.

Pamatojoties uz MK 2020. gada 14. jūlija noteikumiem Nr.455 "Covid-19 skarto tūrisma nozares saimnieciskās darbības veicēju atbalsta piešķiršanas kārtība", atbalstu 30 % apmērā no 2019. gadā veiktajām valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām varēja saņemt tūrisma nozares uzņēmumi, nepārsniedzot 800 000 *euro* apmēru saistīto uzņēmumu grupā. Papildu atbalsts 4 *euro/m²* atbilstoši viesnīcas telpu kopējai platībai bija pieejams arī viesnīcām operacionālo izmaksu segšanai. Atbalsts tika piešķirts 144 tūrisma nozares uzņēmumiem. Atbalsta piešķiršana noslēdzās 2021. gada martā.

Saskaņā ar MK 2020. gada 22. decembra rīkojumu Nr. 796 "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"", LIAA administrēja finansējuma piešķiršanu arī personu izmitināšanai tūristu mītnēs. Tika noslēgti 34 līgumi ar izmitināšanas pakalpojumu sniedzējiem, sniegts atbalsts 575 personām par izolāciju tūristu mītnēs par summu 142 375,50 *euro*.

Ņemot vērā paredzēto atbalstu MK 2021. gada 29. aprīļa noteikumos Nr. 277 "Noteikumi par atbalstu Covid-19 krīzes skartajiem sporta centriem" un MK 2021. gada 8. aprīļa noteikumos Nr.229 "Noteikumi par nomas apgrozījuma krituma kompensāciju Covid-19 krīzes skartajiem komersantiem", 2021. gadā tika uzsākta atbalsta programma Covid-19 skartajiem tirdzniecības un sporta centriem. Pieteikšanās norisinājās no 25. maija līdz 30. jūnijam. Izskatot saņemtos 110 pieteikumus, tika apstiprināti 94 pieteikumi. Izmaksātā atbalsta summa - 14 232 385 *euro*.

Pieteikšanās šim atbalsta veidam tika atsākta 2021. gada decembrī, pamatojoties uz 2021. gada 9. novembra noteikumiem Nr. 772 "Noteikumi par atbalstu Covid-19 krīzes skartajiem tirdzniecības un sporta centriem un kultūras, atpūtas un izklaides vietām". Uz atbalstu varēja pretendēt Covid-19 skartie tirdzniecības un sporta centri, kultūras, atpūtas un

izklaides vietas. 2021. gada decembrī pieteikumus iesniedza 13 uzņēmumi, taču pieteikšanās atbalstam turpinājās arī 2022. gada janvārī.

Turpinoties Covid-19 pandēmijas izraisītajai krīzei, LIAA veica regulāru uzņēmumu problēmu monitoringu, apzināja uzņēmumu vajadzības un sniedza konsultācijas par risinājumiem Covid-19 krīzes situācijas pārvarēšanai.

Tāpat LIAA pieņēma 10 897 uzņēmēju iesniegumus par pašizolācijas noteikumu neievērošanu atbilstoši 2020. gada 9. jūnija MK noteikumiem Nr.360 "Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai". No 2021. gada 1. jūnija pašizolācijas apliecinājumi ir uzņēmumu atbildībā.

Regulāri tika apkopota informācija par citu valstu veiktajiem atbalsta pasākumiem uzņēmumiem krīzes seku mazināšanai, tika gatavoti priekšlikumi EM jauniem atbalsta instrumentiem.

LIAA veiktās aktivitātes saistībā ar Covid-19 krīzes radīto seku mazināšanu atspoguļotas arī citās šī pārskata sadaļās.

2.4. Veiktie pētījumi

- Aptauja par Latvijas reģionu tūrisma nozares uzņēmēju par izmaiņām tūrisma nozarē Latvijas reģionos pēc valstī noteikto epidemioloģisko ierobežojumu ieviešanas sakarā ar Covid-19 infekcijas izplatību. Aptaujas mērķis bija fiksēt izmaiņas tūrismā Latvijas reģionos gandrīz gadu pēc Covid-19 pirmo ierobežojumu ieviešanas, izzināt Latvijas reģionu tūrisma nozares uzņēmēju noskaņojumu, noskaidrot, kā tūrisma nozares uzņēmējus ir ietekmējuši pulcēšanās un pakalpojumu sniegšanas ierobežojumu ieviešana Covid-19 otrā viļņa laikā, novērtēt atbalsta instrumentus, noskaidrot būtiskākās problēmas, kas liedz tos saņemt, kā arī noskaidrot cita veida atbalsta nepieciešamību un formas (apmācības, semināri, informācijas izplatīšanas un mārketinga pasākumi). Kopējais respondentu skaits, kas piedalījās aptaujā bija 341 uzņēmumu pārstāvji. Pētījuma veikšanas laiks: 2021.gada februāris – marts, budžets - 1002,38 *euro*.
- Pētījums par diasporas tūrismu Latvijā (pētījuma īstenošana tika uzsākta 2020. gadā, rezultātu apkopošana 2021. gadā). Pētījuma mērķis bija izzināt Latvijas diasporas pārstāvju ceļošanas paradumus, ceļošanas lēmumu pieņemšanas ietekmējošos faktorus. Pētījuma uzdevumi - noskaidrot diasporas pārstāvju ceļošanas galvenos motīvus, atklāt veselības braucienus tendences un dinamiku diasporas pārstāvju grupā, noskaidrot diasporas pārstāvju brīvā laika pavadīšanas un ceļošanas paradumus Latvijā, noskaidrot Covid-19 krīzes ietekmi uz diasporas pārstāvju ceļošanas paradumiem uz Latviju, noskaidrot ceļošanas paradumu atšķirības atkarībā no dzīves vietas, dzīves cikla, migrācijas ilguma, kā arī īpašumtiesībām Latvijā, apzināt, kāda ir diasporas ietekme uz valsts popularizēšanu un ārvalstu draugu uzņemšanu Latvijā un noskaidrot ceļojošo diasporas pārstāvju ekonomisko pienesumu. Pētījuma īstenošanas periods - 2020. un 2021. gads, budžets 11 858,00 *euro*. Kopumā aptaujā piedalījās 2947 respondenti - bijušie un esošie Latvijas valstspiederīgie no vairāk kā 40 pasaules valstīm.
- Pētījums par veselības tūristu piesaistes iespējām no ārvalstu mērķa tirgiem. Pētījuma mērķis bija veikt starptautisko apdrošināšanas uzņēmumu izpēti stratēģiskajos mērķa tirgos atbilstoši Veselības aprūpes pakalpojumu eksporta attīstības plānam 2019.-2023. gadam un tā ietvaros izstrādātajam Veselības aprūpes pakalpojumu mārketinga aktivitāšu plānam 2020. gadam. Pētījuma uzdevums apkopot un analizēt datus par mērķa tirgū pastāvošajām brīvprātīgās veselības apdrošināšanas sistēmām un apdrošināšanas uzņēmumiem, kas darbojas veselības apdrošināšanas jomā, kā arī izstrādāt priekšlikumus, kā piesaistīt ārvalstu veselības apdrošināšanas kompāniju klientus Latvijas ārstniecības iestādēm, tādējādi paplašinot Latvijas veselības tūrisma

mērķa auditorijas. Pētījuma īstenošanas periods bija 2021. gada februāris – maijs. Pētījuma finansēšanas summa - 7 654,00 *euro* bez PVN. Pētījuma ģeogrāfiskais tvērums: Lielbritānija, Īrija, Norvēģija, Somija, kā arī Latvijas situācijas izklāsts.

- 2021. gada septembrī un oktobrī tika veikts kvantitatīvais pētījums, lai apzinātu eksportējošo uzņēmumu viedokli par LIAA sniegto pakalpojumu kvalitāti un pieprasījumu pēc tiem. Pētījumu centrs SKDS veica 504 eksportējošo uzņēmumu aptauju. No uzņēmumiem, kuri pēdējā gada laikā bija kontaktējušies ar LIAA, 88,6% sadarbību novērtēja pozitīvi, bet 11,4% nebija apmierināti. Kā nozīmīgākos LIAA sniegtos pakalpojumus minēja dalību ārvalstu izstādēs, LIAA organizētos biznesa pasākumus un kontaktbiržas kā arī konsultācijas par ārvalstu tirgiem. Saskaņā ar aptaujas rezultātiem 95,5% LIAA klientu pakalpojumu saņēmuši attālināti, no tiem 95,3% atzinuši, ka attālināti sniegto pakalpojumu kvalitāte bijusi laba vai ļoti laba. Vērtējot Latvijas valsts tēlu citu valstu acīs, kopumā vairāk nekā trešdaļa eksportētāju norādīja, ka tas ir pozitīvs, turpretī kopumā tikai 8% norādīja, ka tas ir negatīvs; puse jeb 50% eksportētāju uzskata, ka Latvijas tēls citu valstu acīs ir neitrāls. Gandrīz puse jeb 49% eksportētāju uzskata, ka pēdējo 5 gadu laikā Latvijas atpazīstamība ārvalstu uzņēmēju vidē ir uzlabojusies, 3% uzskata, ka tā ir pasliktinājusies, taču 40% - ka tā nav mainījusies. Domājot par sava uzņēmuma preču vai pakalpojumu noietu ārvalstu tirgos, 66% eksportētāju norādījuši, ka to sekmētu labāka Latvijas starptautiska atpazīstamība.
Pētījuma izmaksas – 9380,21 *euro* bez PVN.

2.5. LIAA pakalpojumi

LIAA īstenojamās programmās ietvertu pakalpojumu klāsts nodrošina atbalsta saņemšanas iespējas visos uzņēmuma attīstības ciklos.

Idejas stadijā esošie klienti ir biznesa ideju autori (privātpersonas, kam vēl nav sava uzņēmuma, tajā skaitā projektu komandas un ideju autori no ārvalstīm) un mācību uzņēmumi. Šajā attīstības stadijā esošajiem klientiem ir iespēja piedalīties

inovatīvo ideju konkursā “Ideju kauss”, pieteikties dalībai pirmsinkubācijas programmā vai izmantot Tehnoloģiju biznesa centra apmācības. Skolēniem tiek piedāvāta dalība skolēnu mācību uzņēmumu veidošanā. Tiek nodrošināts konsultatīvs atbalsts arī ārvalstu jaunuzņēmumu dibinātājiem, kas interesējas par savu uzņēmumu dibināšanu Latvijā.

Uzņēmumiem, kam aktuāla ir attīstība, LIAA piedāvā dalību inkubācijas programmā, izmantojot inovāciju vaučeru programmas pakalpojumus, vai saņemt atbalstu Norvēģijas finanšu instrumenta programmas ietvaros. Pieejami atbalsta instrumenti arī jaunuzņēmumu darbinieku piesaistei.

Savukārt uzņēmumiem, kuri vēlas eksportēt, tiek nodrošināta iespēja saņemt LIAA ārējo ekonomisko pārstāvniecību un Eiropas Biznesa atbalsta tīkla konsultatīvos pakalpojumus, izmantojot Norvēģijas finanšu instrumenta programmas piedāvājumu un atbalstu investīciju piesaistē, kā arī apmācību īstenošanā ārvalstu investoru darbiniekiem.

LIAA sniegto pakalpojumu pilnveidošanai regulāri tiek organizētas klientu aptaujas, analizējot klientu viedokli un iesniegtos priekšlikumus darbības pilnveidošanai. 2021. gadā sniegto pakalpojumu kvalitāte ir novērtēta ļoti atzinīgi. Detalizēti ar to var iepazīties pārskata 5.2. sadaļā “Pasākumi sabiedrības viedokļa izziņai par apmierinātību ar LIAA darba kvalitāti un

to rezultāti". Ar pilnu LIAA sniegto pakalpojumu klāstu iespējams iepazīties LIAA tīmekļa vietnē liaa.gov.lv un platformā business.gov.lv.

3. Pārskats par LIAA vadības un darbības uzlabošanas sistēmām

Lai veicinātu Latvijas uzņēmēju konkurētspēju ārvalstu tirgos un ārvalstu un vietējo investīciju piesaisti, LIAA turpināja ieviest projektu Nr. 2.2.1.1/17/I/026 "Latvijas eksporta un investīciju informācijas sistēma" (turpmāk - EIIS projekts). EIIS projekts tika īstenots MK 2015. gada 17. novembra noteikumu Nr. 653 "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 2.2.1. specifiskā atbalsta mērķa "Nodrošināt publisko datu atkalizmantošanas pieaugumu un efektīvu publiskās pārvaldes un privātā sektora mijiedarbību" 2.2.1.1. pasākuma "Centralizētu publiskās pārvaldes IKT platformu izveide, publiskās pārvaldes procesu optimizēšana un attīstība" īstenošanas noteikumi" ietvaros.

EIIS projekta ietvaros tiek uzlabota potenciālo un esošo eksportētāju un investoru informētība par eksporta un investīciju jomas aktualitātēm, pilnveidoti klientu apkalpošanas procesi un saziņa ar LIAA.

**Business.
gov.lv**

VALSTS PLATFORMA
BIZNESA ATTĪSTĪBAI

2021. gadā projekts tika pabeigts, un platforma business.gov.lv ir publiski pieejama visiem interesentiem. Platformā ir pieejama informācija par uzņēmējdarbības, nozaru un ārvalstu tirgu aktualitātēm, LIAA un sadarbības partneru pasākumiem, atbalsta iespējām, ir apskatāma apjomīga materiālu bibliotēka, nodrošināta iespēja izvietot nekustamā īpašuma un biznesa sadarbības piedāvājumus, publicēt uzņēmuma profilu, kā arī ērti un ātri pieteikties e-pakalpojumu saņemšanai.

Uzsākts darbs pie Klientu attiecību vadības procesa ieviešanas LIAA, kas ir uz klientu orientēta proaktīva klientu apkalpošana. Šī pieeja paredz, ka katram klientam, kurš sadarbojas ar LIAA kādā no darbības jomām, ir sava kontaktpersona, ar kuru notiek primārā komunikācija.

Pārskata periodā, pilnveidojot iekšējās kontroles vidi, aktualizēti jau esošie, kā arī izveidoti jauni iekšējie normatīvie akti, kas reglamentē LIAA funkcijās un uzdevumos noteikto uzdevumu izpildi, pilnveidotas elektronizētās dokumentu darba plūsmas un elektronisko dokumentu pārvaldība, nodrošinot ātrāku un pārskatāmāku uzdevumu izpildi un pakalpojumu sniegšanu.

Ārējo kontrolējošo institūciju novērtējumu rezultātā sniegto ieteikumu ieviešana iekšējās kontroles sistēmas darbības pilnveidošanai apliecina, ka LIAA iekšējā kontroles sistēma darbojas un kopumā novērtētās kontroles ir atbilstošas, pietiekamas un efektīvas, bet ir nepieciešami atsevišķi uzlabojumi. Tas sniedz pietiekamu pārliecību, ka LIAA izveidotā iekšējās kontroles sistēma nodrošina iestādes izvirzīto uzdevumu izpildi atbilstoši darbības mērķim un saskaņā ar ārējos un iekšējos normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.

Klientu attiecību pārvaldības sistēma – MS Dynamics 365 Sales

2021. gadā tika ieviests klientu attiecību pārvaldības risinājums MS Dynamics 365 Sales. Risinājuma ieviešanas mērķis bija:

- apkopot informāciju par klientiem visos pakalpojumu sniegšanas posmos;
- nodrošināt ātru un efektīvu informācijas apriti starp LIAA darbiniekiem;
- radīt iespēju sekot darbinieku noslodzei;
- palīdzēt apkopot informāciju dažāda veida pārskatiem un atskaitēm.

Ieviešot risinājumu, LIAA darbiniekiem vienuviet ir pieejama informācija par klientiem un tiem sniegtajām konsultācijām, noslēgtajiem līgumiem, iesniegtajiem pieteikumiem, LIAA

rīkotājiem pasākumiem. Risinājums nodrošina iespēju vizuāli ērti sekot līdzi LIAA darbība plāna izpildei, kā arī sekot līdzi darbinieku noslodzei. Ikdienā risinājums tiek izmantots arī informācijas apkopošanai un datu vizualizēšanai prezentācijas un atskaišu veidošanas nolūkiem.

2022. gadā tiek plānots turpināt attīstīt risinājumu, pielāgojot tā funkcionalitāti LIAA lietotāju vajadzībām, kā arī integrējot risinājumu ar citām LIAA sistēmām, tai skaitā valsts platformu biznesa attīstībai business.gov.lv, tādā veidā nodrošinot vēl ātrāku un ērtāku klientu pārvaldības procesu.

4. LIAA personāls

Katras iestādes un uzņēmuma lielākā vērtība ir profesionāls un kompetents personāls, kas nodrošina tā pilnvērtīgu darbību.

LIAA 2021. gadā nodrošināja vidēji 316 amata vietas, un vidējais nodarbināto skaits bija 288 darbinieki.

Darba tiesiskās vai civildienesta attiecības ar LIAA nodibināja 83 darbinieki, savukārt tika pārtrauktas ar 57 darbiniekiem. Personāla rotācijas koeficients bija 0,49, bet personāla atjaunošanās koeficients, kas norāda uz pieņemto personu skaitu attiecībā pret vidējo darbinieku skaitu - 0,29.

2021. gadā 24,3% jeb 73 no 300 darbiniekiem (uz gada beigām) bija vīrieši, 75,7% jeb 227 - sievietes. Vislielākais nodarbināto skaits bija vecumā grupā no 30 līdz 39 gadiem. Izvērtējot nodarbināto personāla informāciju, tiek iegūts šāds aģentūras nodarbinātā profils:

Rādītājs	2020. gads	2021. gads
Dzimums	Sieviete	Sieviete
Vecums	40	38
Amata grupa	Politikas ieviesēji	Politikas ieviesēji
Darba stāžs aģentūrā	5,5 gadi	5,2 gadi

LIAA darbību nodrošina izglītots, profesionāls un kompetents personāls. Augstāko izglītību ir ieguvuši 96% darbinieku, turklāt 43% darbinieku ir iegūts maģistra vai doktora grāds.

Izglītības līmenis	
Nodarbinātie ar vidējo izglītību	13
Nodarbinātie ar augstāko izglītību:	287
t.sk. pirmā līmeņa augstākā izglītība	4
t.sk. otrā līmeņa augstākā izglītība	280
no tiem - bakalaura grāds	153
no tiem - maģistra grāds	127
t.sk. doktora grāds	3

Lai nodrošinātu personāla izaugsmi un nepārtraukti pilnveidotu sniegto pakalpojumu kvalitāti, LIAA nodrošināja darbinieku apmācības, izvērtējot katra darbinieka mācību nepieciešamību efektīvākai darba uzdevumu izpildei. Nodarbināto profesionālās zināšanas un iemaņas tika pilnveidotas VAS organizētajosursos un semināros, kā arī darbinieki piedalījās dažādos pieredzes apmaiņas pasākumos.

LIAA nodarbināto profesionālās attīstības un kompetences paaugstināšanai nodrošināja gan individuālas mācības, gan mācības dažādām nodarbināto grupām.

Kā katru gadu, pieaicinot speciālistus, tika noorganizētas mācības darbiniekiem par informācijas drošību. Tika nodrošināta LIAA darbinieku dalība mācībās, kas paredzētas

vadītāju kompetenču attīstīšanai, uzsverot jaunu metožu ieviešanu un attīstību, personāla un procesu vadības pilnveidošanu.

Atgriezeniskās saites iedzīvināšanai LIAA darbinieku vidū no 2021. gada septembra ir ieviests "Peero App" – rīks, ar kura palīdzību darbinieki veic savstarpēju darba novērtējumu, balstoties uz LIAA definētajām vērtībām.

Uzsākot darbu, jaunie darbinieki tika iepazīstināti ar LIAA funkcijām un uzdevumiem, iekšējiem normatīvajiem aktiem, ar iestādes darbību kopumā un ikdienā nepieciešamo informāciju. Nodarbināto ikgadējā izpildes novērtēšana tika īstenota, nosakot sasniedzamos mērķus un veicamos uzdevumus un novērtējot to izpildi.

5. Komunikācija ar sabiedrību

5.1. Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumi

2021. gadā LIAA nodrošināja aktīvu komunikāciju gan ar tiešo gan pastarpināto mērķa auditoriju. Kā galvenie kontrolētie informācijas kanāli tika izmantotas tīmekļa vietnes, sociālo tīklu konti, vienlaikus nodrošinot regulāru sadarbību ar plašsaziņas līdzekļiem. Pēc ziņu aģentūras "LETA" mediju monitoringa datiem kopējais publicitātes apjoms plašsaziņas līdzekļos 2021. gadā sasniedza 7516, kas ir vidēji 20 publikācijas dienā. No publicētajām ziņām 86% tika publicētas latviešu valodā, 13,3% krievu valodā, bet 0,7% angļu valodā. Visvairāk ziņu 53,4% publicētas tiešsaistes medijos, 22% ziņu aģentūru resursos, 11,6% nacionālajos un reģionālajos laikrakstos, 9,2% radio formātā, 2,4% TV formātā, bet 1,2% - žurnālu publikācijas. Sagatavotās ziņas tika ievietotas LIAA tīmekļa vietnēs. LIAA pārstāvji regulāri piedalījās dažādos televīzijas un radio raidījumos, sniedza atbildes uz jautājumiem un popularizēja LIAA sniegtos pakalpojumus. Ņemot vērā valstī noteiktos ierobežojumus 2021. gadā, lielākā daļa dažādu semināru un cita veida pasākumu tika organizēti attālināti, lai nodrošinātu pēc iespējas plašāku informācijas apriti LIAA piedalījās arī citu institūciju rīkotajos sabiedrības informēšanas pasākumos.

LIAA Klientu apkalpošanas nodaļa turpināja īstenot Vienas pieturas aģentūras funkcijas, sniedzot uzņēmējiem kvalitatīvas konsultācijas par LIAA sniegtajiem pakalpojumiem, aktualitātēm un pasākumiem. Papildus, lai palīdzētu uzņēmējiem orientēties pieejamajos atbalsta instrumentos Covid-19 krīzes laikā, skaidrotu esošos ierobežojumus tirdzniecībā un pakalpojumu sniegšanā, sniegtu informāciju par pašizolācijas neievērošanas nosacījumiem komersantiem, kā arī sniegtu dažāda veida informatīvu atbalstu, tika turpināta 2020.gada 25.martā izveidotā Krīzes tālruņa līnijas apkalpošana, kā arī ienākošo zvanu no EM informatīvā tālruņa par uzņēmējdarbības atbalsta jautājumiem apkalpošana.

Ņemot vērā Covid-19 pandēmijas radītos izaicinājumus, Klientu apkalpošanas nodaļas darba apjoms ir ievērojami palielinājies. Salīdzināšanai - 2019. gada 12 mēnešos LIAA Klientu apkalpošanas nodaļas speciālisti snieguši 1700 visaptverošas konsultācijas, 2020. gadā tika sniegtas 15 675 konsultācijas, savukārt 2021.gadā kopā sniegtās 20 448 konsultācijas, no kurām 15 948 konsultācijas bija saistītas ar Covid 19 jautājumiem. Par LIAA atbalsta programmām un pakalpojumiem tika sniegtas 4500 konsultācijas.

Klientu apkalpošanas nodaļas speciālisti veica sabiedrības informēšanu, piedaloties 8 LIAA un 22 citu institūciju rīkotajos pasākumos, sniedzot prezentācijas, lekcijas, konsultācijas. Īpaši var atzīmēt dalību EM sadarbībā ar LIAA un Attīstības finanšu institūcijas "Altum" organizēto forumu "Atbalsts Uzņēmējiem - impulss jaunam izrāvienam", kā arī Bankas "Citadele" un LIAA 5 semināru cikls uzņēmējiem par digitālajiem rīkiem un atbalsta iespējām digitālās kapacitātes celšanai.

Klientu apkalpošanas nodaļas speciālisti regulāri apkopoja un aktualizēja informāciju par Latvijā pieejamajiem atbalsta instrumentiem uzņēmējiem, ko piedāvā un administrē ne

tikai LIAA, bet arī citas iestādes un fondi. Apkopotā informācija tika publicēta LIAA uzturētās tīmekļa vietnes labsoflatvia.lv sadaļā "Atbalsts".

No 2021. gada rudens Klientu apkalpošanas nodaļas pakalpojumiem klienti var pieteikties arī valsts platformā biznesa attīstībai business.gov.lv.

2021. gada jūlijā darbu uzsāka LIAA virtuālais asistents Maija, kurš pieejams gan LIAA tīmekļa vietnē liaa.gov.lv, kā arī business.gov.lv.

2021. gadā LIAA Komunikācijas un informācijas departamenta vadībā tika uzsākta valsts tēla stratēģiskā izstrāde. Kā pirmais solis gada sākumā kopstrādes platformā attālināti tika organizētas dizaina domāšanas darbnīcas, kurās piedalījās vairāk nekā 100 dalībnieku no dažādām darbības sfērām – uzņēmēji, mācībspēki, radošo industriju pārstāvji, valsts iestāžu darbinieki u.c.

Dizaina domāšanas sesiju rezultātā par pamatu Latvijas valsts tēla veidošanai tika atzīta misiju pieeja. Stratēģijas izstrāde norisinājās līdz 2021. gada beigām, tomēr jau 2021. gada vasarā misija "Jūra 2030" tika izvirzīta kā pilotmisija, un to apstiprināja Ministru kabinets.

Paralēli stratēģijas izstrādei LIAA kompetenču ietvaros tika turpināta valsts tēla komunikācija, lai celtu Latvijas redzamību "Expo" ietvaros AAE, nodrošinot valsts tēla komunikāciju pasaules čempionāta hokejā ietvaros, par pilotmisijas "Jūra 2030" tēmu, piedaloties sarunu festivālā "Lampa", kā arī akcentējot misijas "Jūra 2030" tematiku vienā no lielākajiem tehnoloģiju pasākumiem pasaulē - 5G Techritory".

2021. gada septembrī LIAA tika izveidota Valsts tēla nodaļa, kas ir sākusi darboties pie valsts tēla stratēģijas izstrādes. Paralēli sadarbībā ar Tehnoloģiju departamentu attīstīti projekti, kas saistīti ar misijas "Jūra 2030" ieviešanu.

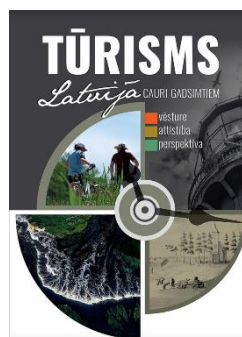
Foto: LIAA. Dalība sarunu festivālā "Lampa"

Informācijas pieejamība un publicitāte

Pārskata periodā sagatavoti dažādi mārketinga materiāli, faktu lapas un publikācijas.

Investīciju jomā izdots "Relocation Guide" izdevums.

Tūrisma jomā sagatavoti dažādu veidu informatīvie materiāli karšu, brošūru un bukletu formātā. Sadarbībā ar Biznesa augstskolu "Turība" izdota grāmata "Tūrisms Latvijā cauri gadsimtiem. Vēsture, attīstība un perspektīva".

Tīmekļa vietnes

Plaša informācijas pieejamība par uzņēmējus interesējošiem jautājumiem tika nodrošināta LIAA administrētajās tīmekļa vietnēs. Nodrošinot aktuālākās informācijas pieejamību, 2021. gadā, LIAA uzturēja šādas tīmekļa vietnes:

- LIAA oficiālajā tīmekļa vietnē liaa.gov.lv sniegta oficiāla un operatīva informācija par LIAA funkcijām, uzdevumiem un aktualitātēm, kā arī publicēta ES fondu projektu iesniegumu sagatavošanai un projektu īstenošanai nepieciešamā informācija – informatīvie materiāli, atlases noteikumi, veidlapas u.c. Pieejama plaša informācija par uzņēmējdarbības attīstību, veicināšanu un atbalstu. Tīmekļa vietnē informācija tiek uzturēta latviešu un angļu valodā. 2021. gadā pēc Google Analytics statistikas datiem tā ir aplūkota 848 736 reizes. Visbiežāk apmeklētās LIAA tīmekļa vietnes sadaļas: "Covid - 19 ārzemnieku ieceļošana", "Covid - 19 Latvijas ārējās robežas šķērsošana", "Covid - 19 aktualitātes", "Tūristu mītnes pašizolācijai", "Saimniecisko darbību statistiskā klasifikācija NACE 2. red.", "Programmas/Biznesa inkubatori" un "Vakances".
- darbību uzsākusi Valsts platforma biznesa attīstībai business.gov.lv, kurā pieejama pieteikšanās LIAA pakalpojumiem, kā arī iespējams iepazīties ar aktualitātēm, dibināt kontaktus ar citiem uzņēmumiem, kā arī gūt informāciju uzņēmējdarbības veikšanai.
- tehnoloģiju un inovāciju portāls Labs of Latvia (labsoflatvia.com) ir LIAA uzturēta inovāciju un tehnoloģiju tīmekļa vietne, kuras mērķis ir informēt, iedvesmot un iedrošināt uzņēmējus, zinātniekus, investorus, biznesa uzsācējus un citus interesentus meklēt attīstības iespējas, sadarboties un kopīgi attīstīt inovāciju un tehnoloģiju vidi Latvijā. Labs of Latvia piedāvā uzņēmējdarbības inovāciju un tehnoloģiju aktualitātes, pieredzes stāstus, pasākumu kalendāru, pieejamos atbalsta instrumentus uzņēmējdarbības attīstīšanai, kā arī citu informāciju. 2021. gada laikā sasniegtais skatījumu skaits - 551 447.
- latvia.eu - tīmekļa vietne Latvijas tēla popularizēšanai, kas 2021. gadā nonāca LIAA pārraudzībā, pārņemot Latvijas Institūta funkcijas.
- missionlatvia.com - tīmekļa vietne par Latvijas valsts tēla veidošanas procesu.
- expo2020.lv - tīmekļa vietne par Latvijas paviljonu starptautiskajā izstādē "Expo" .
- startuplatvia.eu - tīmekļa vietne ar jaunuzņēmumu jomu saistītajos jautājumos.
- investinlatvia.org.lv - tīmekļa vietne par Latvijas investīciju vidi.
- LIAA administrētajā ārējās tirdzniecības portālā exim.lv Latvijas uzņēmējiem ir iespēja izveidot sava uzņēmuma biznesa profilu, tādējādi iepazīstinot ar uzņēmuma darbību un produktiem. Latvijas un ārvalstu kompānijām ir iespēja iepazīties un ievietot informāciju par biznesa piedāvājumiem un pieprasījumiem, uzzināt par eksporta veicināšanas aktivitātēm Latvijā un ārvalstīs.
- 2021. gada pirmajā pusē turpināja darbu 2020. gadā izveidotā Covid-19 produktu platforma covid.exim.lv, kurā apkopoti Latvijā ražotie produkti Covid-19 ierobežošanai. Platforma bija pieejama angļu valodā, jo tika orientēta uz produktu eksportu ārvalstu tirgos.
- een.lv ir EEN oficiāla tīmekļa vietne. Tā satur informāciju par EEN funkcijām, uzdevumiem, pasākumiem, informatīvajiem materiāliem, aktualitātēm u. c. uzņēmējiem aktuālu informāciju.
- foodlatvia.lv ir bezmaksas e-katalogs, kur iespējams iepazīties ar Latvijas pārtikas ražotāju produktu klāstu un gūt ieskatu pārtikas nozares piedāvājumā kopumā, kā arī detalizēti izpētīt piedāvātās produktu grupas un konkrētus produktus. Elektroniskajā katalogā Latvijas uzņēmumi var publicēt informāciju par uzņēmuma produktiem, ko piedāvā ārējiem tirgiem.
- inkubatori.magneticlatvia.lv - tīmekļa vietne, kurā izvietota informācija par LIAA biznesa inkubatoru tīkla piedāvātajām iespējām, kā arī ietverts biznesa inkubatoru klientu produktu katalogs.
- Tīmekļa vietne latvia.travel ir Latvijas oficiālais tūrisma portāls, kas veidots ar mērķi veicināt Latvijas kā tūrisma galamērķa popularitāti. Portālam ir nozīmīga loma potenciālo tūristu informēšanai par Latvijas tūrisma piedāvājumu, un tas tiek izmantots kā praktiskās informācijas avots tiem, kas jau izvēlējušies Latviju kā ceļojuma mērķi.

Portāls ir pieejams latviešu, angļu, krievu, lietuviešu, igauņu, vācu, zviedru, somu un japāņu valodā.

- majaskafejnिकास.lv - tīmekļa vietne akcijas "Mājas kafejnīcu dienas" informācijas izplatīšanai.
- rigafilmforum.lv - Magnetic Latvia Kino konferences tīmekļa vietne.
- lingerieforum.liaa.gov.lv - Apakšveļas nozares uzņēmēju biznesa foruma tīmekļa vietne.
- mechanical.liaa.gov.lv - Mašīnbūves un metālapstrādes biznesa foruma tīmekļa vietne.
- deeptechatelier.liaa.gov.lv - konferences "Deep Tech Atelier" tīmekļa vietne.
- idejukauss.lv - inovatīvo biznesa ideju konkursa "Ideju kauss" tīmekļa vietne.
- eib.liaa.gov.lv - Eksporta un inovācijas balvas tīmekļa vietne.
- letinvest.de - LIAA pārstāvniecības Vācijā tīmekļa vietne.
- Informācija par LIAA sniegtajiem publiskajiem pakalpojumiem tika aktualizēta arī Latvijas valsts portālā latvija.lv.

5.2. Pasākumi sabiedrības viedokļa izziņāšanai par apmierinātību ar LIAA darba kvalitāti un to rezultāti

Pamatojoties uz 2021. gadā regulārajās klientu aptaujās iegūtajiem rezultātiem, konstatēts, ka 96% klientu iestādes sniegto pakalpojumu kvalitāti un aktualitāti novērtējuši ļoti atzinīgi.

Klientu apmierinātība izziņāta arī kvantitatīvā pētījumā, kurā tika aptaujāti eksportējošie uzņēmumi, kuri sadarbojušies ar LIAA. Pētījuma rezultāti detalizētāk izklāstīti šī pārskata 2.4. sadaļā "Veiktie pētījumi."

5.3. Sadarbība ar nevalstisko sektoru

2021. gadā LIAA turpinājusi iedibināto sadarbību ar nevalstiskajām organizācijām, uzņēmēju apvienībām un citām institūcijām, nododot LIAA sagatavoto/apkopoto informāciju par Latvijas priekšrocībām ārvalstu tiešo investīciju piesaistei. Ar mērķi uzlabot uzņēmējdarbības vidi un sekmēt ārvalstu investīcijas Latvijā LIAA organizēja ikgadējo Latvijas valdības un ĀIPL augsta līmeņa tikšanos.

LIAA turpināja aktīvi sadarboties ar nozaru asociācijām, regulāri informējot tās par sadarbības piedāvājumiem, biznesa pieprasījumiem, rīkotajām tirdzniecības misijām, iespējām piedalīties starptautiskajās izstādēs.

Pārskata periodā nevalstisko organizāciju pārstāvji aktīvi piedalījās dažādos LIAA rīkotajos pasākumos.

LIAA turpināja aktīvi līdzdarboties Ārējās ekonomiskās politikas koordinācijas padomē, piedaloties padomes darbā un ekspertu darba grupās.

Biznesa inkubatoru departaments biznesa inkubatoru konsultatīvo komisiju darbības nodrošināšanai īsteno sadarbību ar LTRK un LDDK.

2021. gadā tika turpināta sadarbība ar Dānijas Kultūras Institutu, piedaloties ikgadējā konkursa "Creative Business Cup" Latvijas un starptautiskais finālā. Sadarbība veikta arī ar dažādiem reģionālo uzņēmēju klubiem, biedrībām, apvienībām.

Tehnoloģiju pārneses jomā LIAA piedalījies sadarbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” 1.2.1. specifiskā atbalsta mērķa "Palielināt privātā sektora investīcijas P&A" 1.2.1.2. pasākuma "Atbalsts tehnoloģiju pārneses sistēmas pilnveidošanai" ietvaros īstenotā projekta "Tehnoloģiju pārneses programma" konsultatīvās padomes darbībā, kā arī darba grupā par jaunuzņēmumu ekosistēmas attīstību un līdergrupā par viedās pilsētas un viedās mobilitātes vērtību ķēdes ekosistēmu.

Aktīvi sadarbojoties ar tūrisma asociācijām un biedrībām (reģionālajām tūrisma asociācijām, Latvijas Viesnīcu un restorānu asociāciju, Tūrisma aģentu un operatoru asociāciju, Latvijas kempingu asociāciju, Latvijas Kūrortpilsētu asociāciju, Latvijas Lauku tūrisma

asociāciju "Lauku Ceļotājs", Latvijas Piļu un muižu asociāciju, Latvijas gidu asociāciju u.c.), tika nodrošināta operatīva informācijas apmaiņa saistībā ar Covid-19 atbalsta pasākumiem, saskaņotas izmaiņas mārketinga aktivitātēs, kā arī īstenoti dažādi apmācību semināri. Lai veicinātu sadarbību ar asociācijas biedriem, viedokļu apmaiņu un diskusijas par tūrisma attīstības jautājumiem, informētu par nozares atbalsta pasākumiem, LIAA piedalījās dažādos asociāciju rīkotajos pasākumos. 2021. gadā EM izveidoja Tūrisma konsultatīvo padomi, kurai ir vairākas tematiskās apakšgrupas. Divas no apakšgrupām – Tūrisma politikas ieviešanas jeb Mārketinga un produktu attīstības apakšgrupu un Reģionālā tūrisma apakšgrupu vada un koordinē LIAA. Apakšgrupu darbā iesaistīti valsts, nevalstiskā un privātā sektora tūrisma nozares pārstāvji.

Sadarbība ar nevalstiskajām organizācijām aprakstīta arī citos pārskata darbības virzienos.

6. Plānotie pasākumi 2022. gadā

6.1. Galvenie uzdevumi

Ņemot vērā LIAA noteiktās funkcijas un uzdevumus, 2022. gada darbības plānā ir noteikti konkrēti uzdevumi katrai struktūrvienībai un iestādei kopumā.

LIAA galvenie uzdevumi:

- vienota valsts ekonomiskā tēla izstrāde un ar to saistīto pasākumu īstenošana;
- Latvijas dalības izstādē "Expo" nodrošināšana;
- klientu attiecību vadības procesu attīstība
- virzība uz LIAA pakalpojumu un procesu digitalizāciju un efektīvizēšanu, tai skaitā Valsts platformas biznesa attīstībai business.gov.lv pilnveidošana.

6.2. Plānotie sadarbības projekti un pētījumi

LIAA 2022. gadā darbu turpinās EEN Latvijā jeb Eiropas mēroga atbalsta tīkls uzņēmējiem, kas nodrošina vienotus pakalpojumus uzņēmējdarbības un inovāciju jomā. Latvijā tā darbību nodrošina tā galvenais koordinators LIAA, kā arī partnerorganizācija Latvijas Tehnolģiskais centrs.

2022. gadā LIAA plāno veikt sekojošus pētījumus:

- Eksportējošo uzņēmumu novērtējums LIAA sniegtajiem pakalpojumiem,
- Tehnolģiju tirgus pētījums Baltijas Jūras reģiona ietvaros "Misija Jūra 2030",
- Starptautiskā tehnolģiju tirgus pieprasījuma izpēte (LV kompetences un iespējas EU, potenciālās vērtību ķēdes),
- Vietējā tūrisma pētījums par vietējo ceļotāju ceļošanas paradumiem un ceļošanas lēmumu pieņemšanu,
- Pētījums par Lietuvas un Igaunijas tūristu ceļošanas paradumiem Latvijas teritorijā,
- Asociāciju paradumu (vai ceļošanas paradumu) pētījums prioritārajos ārvalstu tirgos, Datu pētījums par Latvijas valsts starptautisku atpazīstamību 10 LIAA definētajās prioritārajās valstīs.